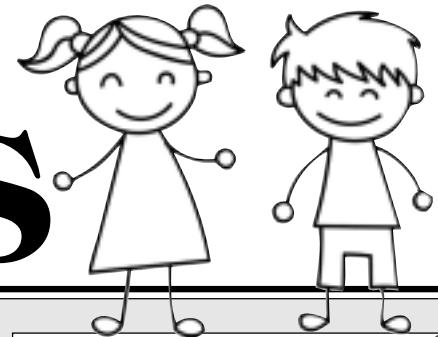

aduguns

Otrdiena ● 2018. gada 10. aprīlis

CENA firdzniecībā 0,68 EUR

Uz skolu?

3.

Īsziņas

Piesakiet idejas "Biznesa nakts" konkursam!

Konkurss "Biznesa nakts" aicina komandas no Balvu pilsētas un novada pieteikt savas biznesa idejas. Finālistiem būs iespēja 24 stundu laikā kopā ar konkursa mentoriem veikt padziļinātu ideju izstrādi, prezentēt tās žūrijai un pretendēt uz kādu no Swedbank piedāvātajām naudas balvām. Fināls norisināsies 27. un 28. aprīlī Turība Business HUB telpās. Pieteikties aicināts ikviens interesents, sākot no 18 gadu vecuma, neatkarīgi no nodarbošanās, izveidojot komandu trīs cilvēku sastāvā un aizpildot pieteikuma anketu. Pieteikuma anketa un konkursa nolikums atrodami "Biznesa nakts" Facebook lapā <http://www.facebook.com/biznesanakts>. Pieteikt savu dalību konkursā iespējams līdz 13. aprīļa plkst. 23.57.

Aicina novērtēt piebraucamos ceļus

Pavasarā mainīgo laikapstākļu dēļ visā SIA "ZAAO" darbības reģionā ceļi kļuvuši slikti izbraucami, vietām ieviesti auto-transporta masas ierobežojumi – tiek liegta pārvietošanās transportam, kas smagāks par 10 tonnām. Tas ievērojami apgrūtina atkritumu izvešanu. ZAAO aicina iedzīvotājus novērtēt savu piebraucamo ceļu stāvokli un apsvērt, vai konteineru tukšošana ir iespējama, nebojājot savu vai ZAAO īpašumu. Ja gadijumā nepieciešams atceļt vai mainīt konteineru tukšošanas reizi, lūgums informēt ZAAO speciālistus pa tālrungi 64281250 vai e-pastu: zaao@zaao.lv.

Izmanto iespēju – pajautā juristam!

Nemot vērā lielo iedzīvotāju interesi, šodien, 10.aprīli, norisināsies akcija "Pajautā juristam", kurās ietvaros augsti kvalificēti juristi sniegs bezmaksas konultācijas cilvēkiem, kuri cietuši no var-darbības gimenē.

Juridiskās konsultācijas būs iespējams saņemt laikā no plkst. 9.00 līdz 18.00, zvanot uz atbalsta tālrundi cietušajiem 116006.

Nākamajā
adugūnī

- Aprīlis - putnu mēnesis
Gada putns un citi

- Visi deju kolektīvi – svētku dalībnieki
Skates rezultāti

Apmainās ar informāciju. Darba ņēmējs Artūrs Doluks apmainās ar informāciju ar Ilzi Krišāni, kas Nodarbinātības valsts aģentūras Balvu filiāles rīkotajā pasākumā "Satiec savu darba devēju!" pārstāvēja Baltinavas novada zemnieku saimniecību "Amatnieki" un zemnieku saimniecību "Riekstiņi".

Satiec savu darba devēju!

Vienlaikus ar nemateriālās kultūras mantojuma pasākumiem "Satiec savu meistarū!", uzņēmējdarbības centrā Balvos notika akcija - seminārs "Satiec savu darba devēju!", ko organizēja Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Balvu filiāle, Latgales plānošanas reģiona Latgales uzņēmējdarbības centrs un Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs. Darba meklētājiem un darba devējiem šajā pasākumā bija iespējams aci pret aci izrunāt sev interesējošus jautājumus.

Tas, ka pasākums notiek pavasarī, vedināja uz pārdomām par Jurģu dienu un ar to saistītām tradīcijām. Jurģi latviešu kultūrā zīmīgi ar līgumu izbeigšanās termiņu, un līdz ar to ar šo dienu saistīta vēl kāda paraža - pārcelšanās. Senāk Jurģi bija tā diena, kad kalpi, gājēji un nomnieki mainīja dzīvesvietu, pārceļoties pie cita saimnieka. Meklēt jaunu darba devēju arī mūsdienās nozīmē izmaiņas gan karjerā, gan sadzīvē. Uz pasākumu uzņēmējdarbības centrā bija ieradušies ne tikai darba meklētāji bezdarbnieki, bet arī jaunieši, kuri vēl mācās, bet jau domā par darba un karjeras iespējām tuvākajā nākotnē.

Nodarbinātības valsts aģentūras Balvu filiāles organizētais pasākums "Satiec savu darba devēju!" Balvos notika jau otro reizi. "Šogad pamanijām, ka uzņēmējdarbības centra zāle šim pasākumam ir

par mazu, par ko ir liels gandarījums. Tas nozīmē, ka mums ir gan darba devēji, kas gatavi darbavietas piedāvāt, gan daudz cilvēku, kuri gatavi šos piedāvājumus pieņemt un no bezdarbniekiem kļūt par darba ņēmējiem," uzrunājot klātesošos, teica NVA Balvu filiāles vadītāja Sandra Kindzule.

Pasākumā piedalījās un vakances savos uzņēmumos piedāvāja: SIA "Anita AB", SIA "Prime Mover", SIA "Technical Textiles", SIA "Eco Fabrika", SIA "Senda Dz", SIA "GG Fabrika", SIA "BTRS", SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība", pansionāts "Balvi", SIA "ČIVIX", SIA "Kalna Nami", zemnieku saimniecība "Amatnieki" un zemnieku saimniecība "Riekstiņi", piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība "Linda". Uzņēmumi lielākoties meklē strādniekus darbam mežizstrādē un kokapstrādē, celtniecībā, elektrīķus, aprūpētājus, šuvējus, pavārus un citu profesiju pārstāvju.

No zemnieku saimniecībām akcijā piedalījās tikai Baltinavas novada zemnieku saimniecība "Amatnieki" un zemnieku saimniecība "Riekstiņi". Darba meklētājiem lauksaimniecīkās ražošanas uzņēmumi piedāvāja metinātāja, elektrīķa, pavāra un traktortehnikas vadītāja Ilze Krišāne.

* Turpinājums 7.lpp.

Atklāj orientēšanās sporta sezonu.

9.lpp.

Pie Viļakas un Balvu jauniešiem ciemojas Sarkanais Krusts.

6.lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei 222 dienas!

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Aizvaditajās dienās Baltijas valstu prezidenti tikās ar ekscentrisko ASV līderi Donaldu Trampu. Domājams, ikviens Latvijas un arī jebkuras citas valsts iedzīvotājam (pat ja viņa interešu lokā politika ir saraksta lejasgalā) rūp, kā viņa dzimtā zeme tiek pārstāvēta uz starptautiskās skatuves. Tādēļ melotu, ja teikt, ka Raimonda Vējoņa vizīti šatos sagaidīju absolūtā bezrūpībā. Tā nebija. Vēl jo vairāk tādēļ, ka līdz šim atsevišķi pašmāju politiķi jau bija izcēlušies, sniedzot intervijas ārvalstu žurnālistiem un reprezentējot valsti ne tajā labākajā veidā. Diemžēl arī Raimonds Vējonis sacēlis kārtējo vētru Latvijas sociālo tīklu lietotāju vidū, kuri mūsu valsts prezidenta angļu valodas prasmes tikšanās laikā ar D.Trampu nodēvējuši par negodu globālā mērogā. Viss ir ļoti vienkārši. Vai kāds vēlas izskatīties pēc mulķa? Protams, nē! Tādēļ neizpratni rada daļas Latvijas politiku mulķīgā spītība izvēlēties publiski runāt valodā, kuru viņi slikti pārvalda, nevis savas domas izklāstīt latviski ar tulka palīdzību. Ar ko mūsu valstsvirī motivē šādu savu izvēli? Joprojām nav saprotams. Tomēr jāpiekrīt kādai sociālo tīklu lietotājai, kura trāpīgi teikusi: "Ir skaņas, no kurām acīs riešas asaras: "Kakša dzirnaviņu" radiolasījums, Dziesmu svētku koris un Vējonis, kurš runā angļiski..."

Latvijā

Pērn likvidētas 500 amata vietas. Intervijā LNT raidījumā "900 sekundes" Valsts kancelejas vadītājs Jānis Cītskovskis atklāja, ka, īstenojot valsts pārvaldes reformu, aizvadītajā gadā šata vietu skaits samazināts par aptuveni 500. "Pērn kopumā mērķis sasniegts. Šogad ceram uz tādu pašu samazinājumu," piebilda J.Cītskovskis. Tāpat Valsts kancelejas vadītājs atgādināja, ka izsludināts konkurss uz Valsts ieņēmumu dienesta vadītāja amatā. Viņš pauða cerību, ka konkursā pieteiksmes pietiekami liels pretendētu skaits, atgādinot, ka dienesta vadītāja amatalga ir 4038 eiro.

Policeja izsolis māksligās kažokādas audumu. Rīgas Pašvaldības policeja (RPP) jau trešo reizi izsolē mēģinās pārdot 667 metrus māksligās kažokādas auduma. RPP pārstāvis Toms Sadovskis stāsta, ka šīs kažokādas ir tās pašas, kurus policeja iepriekš jau divas reizes mēģinājusi izsolīt, taču neviens interesents tās iegādāties nav vēlējies. Viņš atgādināja, ka 2008.gadā RPP iegādājās 1510 metrus māksligās kažokādas, kas bija paredzēta ziemas virsjaku oderēm. Lielāko daļu no māksligājām kažokādām izmantoja ziemas virsjakām. Taču 2009.gadā tika mainīts formas tērpu nolikums, līdz ar to atlikušos 667 metrus vairs nevarēja izmantot.

Sarūk naudas sūtījumi. Latvijas Bankas aprēķini liecina, ka ārvalstis strādājošo Latvijas valstspiederīgo naudas sūtījumi uz dzimteni pastāvīgi auga līdz 2014.gadam, kad sasniedza piķi un sāka samazināties. 2014.gadā ārvalstis strādājošo maksājumi uz Latviju sasniedza rekordaugstu rādītāju – 704 miljonus eiro. Kopš tā laika pārskaitījumu apjoms rūk – 2015. gadā uz Latviju nosūtīti 667 miljoni eiro, 2016. gadā – 615 miljoni eiro, bet pērn - 570 miljoni eiro. Eiropas latviešu apvienības vicepriekšēdētāja Elīna Pinto vērš uzmanību, ka centrālās bankas dati ir tikai aplēses un naudas sūtījumi uz mājām ir tikai daļa no diasporas ieguldījuma ekonomikā. Turklat Valsts ieņēmumu dienesta aktivitāšu dēļ samazinās Latvijas banku loma šādu pārskaitījumu veikšanā un tā vietā aug *pelēkā* naudas aprite. Vēl viens iespējamais iemesls šādai tendencē ir, jo zūd aizbraucēju saikne ar dzimteni.

Triumfē čempionātā. Latvijas U-18 hokeja izlase, kas jau iepriekš bija nodrošinājusi vietu elitē, svētdien Rīgā pasaules čempionāta pirmās divīzijas A grupas noslēdošajā spēlē ar rezultātu 2:1 uzvarēja Kazahstānas vienaudžus, turnīru noslēdzot ar perfektu bilanci. Oļega Sorokina trenētā vienība izcīnīja piecas uzvaras piecos mačos. Ceļazīmi uz pasaules čempionāta eliti izcīnīja tikai šī turnīra uzvarētāja, kas ir Latvija, bet vājākā vienība - Slovēnija - pameta pirmās divīzijas A grupu un nākamgad spēlēs B grupā.

(Ziņas no interneta portāliem www.tvnet.lv www.delfi.lv)

Paaudžu maiņa medicīnā

Kad solis kļūst īsāks

Irēna Tušinska

Vēl šī gada novembrī ģimenes ārste LAUMA PURVIŅA, kura medicīnai veltījusi gandrīz 40 dzīves gadus, saņēma Viļakas novada pašvaldības Atzinības rakstu par apzinīgu, pašaizliedzīgu un profesionālu darbu novada iedzīvotāju veselības saglabāšanā, bet jau Lieidienu priekšvakarā, nostrādājusi pēdējo darba dienu, viņa teica ardievas savai profesijai, lai dotos pelnītā atpūtā. Kāpēc šāds lēmums? Izrādās, zināma loma bijusi izdegšanas sindromam un pārslodzei.

Bijusī medīķe atklāj, ka lēmums doties pelnītā atpūtā briedis krietnu laiku. Arī pacienti pie šim pārmaiņām radināti jau sen, tādēļ Viļakas pusē reti kuru pārsteigs ziņa, ka turpmāk Laumas Purviņas pacientus dakterēs cita ģimenes ārste - Alīna Stubailova, kura šobrīd pārņem praksi.

Medīķe atzīst, ka savās domās vēl gribētu paveikt daudz ko, bet nogurums un ģimenes pienākumi panem pārāk daudz laika un energījas. Īpaši pēc autoavārijas 2005.gadā, kurā smagi cieta viņas vīrs. Apvienot mājas dzīvi un darbu kļuva aizvien grūtāk, tādēļ, liekot abas nodarbes uz svaru kausiem, nācās izlemt, kas svarīgāks.

Pensijs aizvadījusi vien pāris dienas, medīķe vēl nevarēja spriest, kā jutīsies pēc mēneša vai gada, vai skums pēc savas profesijas. Bijusī ģimenes ārste atklāja vien to, ka šobrīd plāno vienkārši atpūsties un izgulēties, jo jūtas nogurusi: "Tādēļ jau pensija cilvēkam ir dota, ka viņš vairs nav tik darbspējīgs, ka solis kļūst mazliet īsāks." Savukārt taujāta, vai ir kāda iecere, ko tagad beidzot gribētu realizēt, Lauma atbildēja: "Sapņus nedrīkst atklāt, citādi nepiepildīsies." Par vienu no tuvākajiem plāniem viņa tomēr pastāstīja, jo pavisam drīz grāsījās satikties ar meitu un viņas ģimeni, kas ieradīsies no Šveices.

Patika mūzika, kļuva par dakteri

Lauma nešlēpa, ka, iespējams, tagad vairāk varēs pievērsties mūzikai, kas ļoti patika jaunībā. Arī viņas māsa ir mūziķe. "Atceros, kā studiju laikā, ciemojoties pie viņas Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā, nodomāju, ka laikam tomēr esmu izvēlējusies nepareizo profesiju. Tik ļoti man patika mūzikas pasaule." Arī tēvs bijis ļoti radošs un vispusīgs cilvēks, kuram padevās viss - sākot no cipariem, līdz dziedāšanai un gleznošanai.

Izrādās, medicīnā Lauma nonāca nejauši, jo līdz vidusskolas pēdējai klasei nezināja, kur studēs. Tā iznāca, ka pedagogi izlēma viņas vietā, jo uzskatīja, ka Lauma būtu laba ārste. "Nodomāju, ja jau viņi tā grib, tad mēģināšu ar, un vasaras brīvlaiķā nolēmu pastrādāt Madonas slimnīcas dzemdību nodaļā par sanitāri, paskatīties, kas tur notiek. Un tur tiešām bija ko pastrādāt..." savu pirmo saskari ar medicīnās jomu atceras daktere.

Studējot medīķos, Lauma ļoti lepojusies ar nākamo profesiju: "Visiem studentiem tolaik bija cepurītes dažādās krāsās. Mediķiem - sarkanas ar baltu lentīti apkārt, un katrai fakultatei sava nozīmīte. ļoti lepni vālkājām tās cepures - vilkām tās, kur vien varējām, lepojoties, ka esam topošie ārsti."

Pirmās mediķa prasmes Laumai nācās pielietot praksē, vēl studējot augstskolā: "Sāka degt vilciens, kurā braucu, un visiem pasažieriem lika lekt laukā. Kad no pirmā vagona pušes kāds skrēja saucot, vai pasažieru vidū ir mediķis, es lepni pieteicos palīgā, kaut biju vēl studente. Tanī pašā laikā man līdzās pieredzējuši dakteri stāvēja un neatsaucās. Laikam nodomāja, lai jau tie studenti skrien!" Pensionētā medīķe nešlēpa, ka, tikai kļūstot vecākai, sākusi šos ārstus saprast: "Viņi redzēja, ka ir kāds, kurš palīdzēs arī bez viņiem. Ar laiku entuziasms zūd. Paliek atbildības sajūta, bet skriet pa priekšu kā Pavļikam Morozovam vairs negribas."

No pediatra par ģimenes ārsti

Pēc medicīnas institūta absolviēšanas 1978.gadā pirms piecus gadus Lauma nostrādāja Varakļānu slimnīcā par pediatri, bet vēlāk, 1984.gadā, kopā ar vīru, kuram piedāvāja darbu "Žīguru MRS", pārcēlās uz Žīguriem, kur dzīvo joprojām. Savu lēmumu 2000.gadā kļūt par ģimenes ārsti Lauma skaidro ar tolaik Latvijas medicīnā valdošo kopējo tendenci. Turklat pārmaiņas ārsta profesijā nav nekas jauns, jo jāmacās visa mūža garumā, ne tikai apmeklējot dažādus speciālos kursus, bet arī lasot profesionālo literatūru. Mediķiem domāto

Foto - no personīgā arhīva

Devisies pensija. Ģimenes ārste Lauma Purviņa neslēpj, ka šobrīd vēlas atpūsties, jo kļūst aizvien grūtāk apvienot darba pienākumus un mājas dzīvi.

preses izdevumu izvēle esot liela, ja vien pietiek laika to visu izlasīt. Lauma nenoliedz šobrīd tautā populāro žurnālu "Ko Ārsti Jums Nestāsta" vai "Ievas Veselība" lietderību, jo arī pati tajos dažreiz ieskatījusies: "Mēs arī tur varam kaut ko iegūt. Kāpēc nē? Jo vairāk šādas preses, jo labāk. Cilvēki kļūst izglītotāki. Arī ārstiem vieglāk strādāt, ja cilvēks saprot."

Taujāta pēc viedokļa, kā panākt, lai jaunie ārsti nāk strādāt laukos, pensionētā medīķe iesaka paaugstināt darba algas, turklāt pieckārtīgi. Viens no risinājumiem, viņasprāt, varētu būt vecās, padomju laika augstskolu absolventu sadales sistēmas atjaunošana: "Manos studiju laikos trīs gadi pēc augstskolas bija jānostrādā tur, kur nosūtīja. Bija tikai daži izņēmumi attaisnojošu iemeslu dēļ. Studējot vācām punktus - jo vairāk punktus savāca, jo labāku vietu sadalē varēja dabūt. Arī tie, kuri palika Rīgā, pārsvārā strādāja ātrajā palīdzībā, ne jau kādās labās vietās, un tas bija ļoti grūts darbs."

Lauma uzskata, ka kopumā mediķa darbs mūsdienās kļuvis nedaudz vieglāks: "Protams, savā ziņā tas ir grūtāks, citā vieglāks. Tomēr tagad mums jauta zināma brīvība, esam paši sev noteicēji un varam darbu organizēt neatkarīgi no citiem. Protams, kontrole pastāv, tomēr bez tādas bļaustīšanās kā padomju laikā. Toreiz ierēdnis no Rīgas varēja uzkliegt, un tu biji melns un maziņš, nenotika dialogs. Bet Atmodas laikā sākās dialogs."

Bērni mediķu dinastiju neturpinās

Lauma ļoti lepojas ar meitu un dēlu, kuri zināmā mērā ir saistīti ar medicīnu, tomēr ārstu dinastiju neturpinās. Izrādās, dakteres meita pēc laulībām dzīvo Šveicē, strādā klinīkā, lai gan nav mediķe: "Meitas darbs drīzāk saistīts ar pacientu piesaisti. Taču viņa man ir arī jautājusi, kāpēc savulaik nepiespielē mācīties par ārsti." Lauma spriež, ka tolaik nav vēlējusies, lai meita iet viņas pēdās, jo padomju laikā ārsta darbs bijis īpaši grūts. Meitai Lauma ieteica apgūt svešvalodas, jo juta, ka tās viņai padodas. Turklat pati ceļojot ne reizi vien bija pārliecinājusies, cik svarīgi zināt valodas. Tagad Lauma priecājas, ka šīs zināšanas meitai dzīvē pavērušas daudzus ceļus. "Viņa brīvi pārvalda ne tikai latviešu, bet arī krievu, angļu, itāļu un franču valodas. Arī tagadējo darbu Šveicē meita ieguva, pateicoties krievu valodas zināšanām," stāsta lepnā mamma.

Savukārt Laumas dēls, apguvis tehnisko ortopēdiiju, ar laiku nolēma pievērsties aviācijai. Sācis kā stjuarts, vēlāk izmācījies par pilotu un pēc gadu ilgas apmācības ASV nu jau vairākus gadus strādā kā pirmais pilots lidsabiedrībā "Air Baltic".

Pensionētā ģimenes ārste paguvusi kļūt arī par vecmāmiņu vienam mazdēliņam un divām mazmeitīņām. Tā kā viņi visi vēl pavisam mazi, Lauma nezina, kā ievirzīties mazbērnu turpmākā dzīve. Viņa pieļauj iespēju, ka kāds no viņiem varētu sekot vecmāmiņas pēdās, tomēr uzskata, ka katram dzīvē jādara tas, kas vislabāk padodas.

Kā vērtējat valdības lēmumu atbalstīt mācību uzsākšanu no sešu gadu vecuma?

Viedokļi

Nepieciešama pakāpeniska pāreja uz skolu

ANTRA EIZĀNE, pirmsskolas izglītības iestādes "Pilādzītis" vadītāja

Pēdējā laikā sabiedrībā daudz aprobēts jautājums par to, vai skolas gaitas uzsākt no sešu gadu vecuma. Viennozīmīgi, skolas gaitas bērns jau ir uzsācis sešos gados pirmsskolas izglītības iestādē, tādēļ nav nozīmes - tā saucas 1.klase vai sagatavošanas grupa. Pirmsskolnieki apgūst matemātiku, literatūru, dabaszīnības, vizuālo mākslu, mājturibas tehnoloģijas, sociālās zinības, sportu, kā arī mūziku.

Manuprāt, šodien pirmsskolas programma būtu nedaudz jāizmaina un jāpapildina. Nepieciešama pakāpeniska pāreja uz skolu, lai bērnam nebūtu tik liela stresa, uzsākot skolas gaitas. Pirmsskolas iestādē vide pirmklasniekam jau sagatavota: ir mācību, spēļu, atpūtas zonas, ir kvalificēti pedagogi ar sākumskolas izglītību. Savukārt, lai sešgadnieks uzsāktu mācības skolā, tie ir lieli papildus finansiāli izdevumi pašvaldībai. Uzskatu, ka labāk šos līdzekļus novirzīt pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabošanai.

Reforma, kas paredz sešgadniekiem uzsākt

mācības skolā, jau notika deviņdesmitajos gados, un toreiz tā izgāzās. Arguments ir viens - gatavību skolai nenorāda tikai lasīt un rakstītprasmes apgūšana, bet gan bērna emocionālais, psiholoģiskais, fizioloģiskais stāvoklis. Tas, ka mūsdienu bērni ļoti labi darbojas ar dažādām viedierīcēm, nenozīmē, ka ar to pietiek. Vai 6-gadiga bērna augums fizioloģiski gatavs atrasties skolas solā 40 minūtes piecu mācību stundu laikā? Vai bērnam neveidosies mugurkaula attīstības problēmas? Vai Ministru kabineta higienas noteikumi par pastāigu un kustību daudzumu 1.klasē ir atbilstoši koriģēti? Vai mūsdienu sešgadniekiem attīstīta mazā muskulatūra, lai ilgstoši noturētu rokā zimuli vai pildspalvu?

Turklāt neskaidrības rada jautājums, kas notiks ar sešgadniekiem, kuriem nepieciešama speciāla pirmsskolas programma, kas tiek apgūta integrēti. Manuprāt, izmaiņas nepieciešamas ne tikai sākumskolas un pirmsskolas mācību programmās, bet visās izglītības

programmās. Jāizvērtē mācību priekšmetu daudzums, to apjoms un svarīgums. Jautājumu vēl patiešām ir daudz, taču cerēsim, ka līdz 1.septembrim visas atbildes uz tiem saņemsim.

Fakti

- Valdība 3.aprīlī atbalstīja Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) virzītos grozījumus Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā, kas tostarp paredz noteikt, ka skolas gaitas sākas no sešu gadu vecuma.

- Pirmsskolas izglītības posmā ir paredzēta vienu gadu ilga obligātā sagatavošana (0.klase) pamatzglītības ieguvei - gadā, kad bērnam paliek pieci gadi.

- Pamatzglītības apguvi 1.klasē bērns sāks tā kalendārā gada 1.septembrī, kad viņam paliek seši gadi.

- Bērna, kura vecums mainās pēc 1.septembra (1.septembris līdz 31.decembris), vecāki varētu izvēlēties bērna pamatzglītības sākšanu atlikt līdz nākamā gada 1.septembrim.

- Par likumu grozījumiem vēl jālej Saeimai.

septiņu gadu vecuma. Ja laikā, kad rokas motorika un kustību koordinācija vēl nav pietiekami attīstīta, bērnam liek daudz rakstīt, no pārslodzes var rasties iekaisumi, sāpes, un rezultātā bērnam var veidoties liela nepatika un pat bailes no rakstīšanas.

Nākamais būtiskais aspekts ir personības briedums. Par to liecina bērna mērķtiecīga vēlēšanās mācīties, izpratne par to, ko viņš jau prot, ko vēl neprot, kā arī pārliecība par to, ka lietas, kurās vēl neprot, var iemācīties. Sešu gadu vecumā bērni lielākoties vēl nav sasniegusi šādu personības brieduma pakāpi.

Skolas gaitu uzsākšanai ļoti būtiska ir arī bērna sociālajai gatavībai – bērna spējai saskaņot savas vēlmes ar to, kas notiek grupā kopumā un mobilizēties darbam kopā ar klasesbiedriem. Bērnam ir jāsaprot, ka pat gadījumos, kad viņš ir noguris vai nav noskaņots darbam, nedrīkst traucēt grupas biedriem, kuri mācās. Sociālā gatavība ietver arī spēju sadalīt uzmanību vairākām lietām un strādāt pedagoga vadībā.

Šobrīd bērni pirmsskolas izglītības iestādēs mācās ļoti nopietni, pēc konkrēta mācību saturā, kas ir piemērots vecumam, turklāt piemērotā dienas ritmā un vidē. Viņi apgūst, kā organizēt savu darba vietu, kā klausīties pedagoga instrukcijās. Tās ir prasmes, kas vēlāk atvieglos arī grūtāku mācību saturu apguvi, ja bērns varēs tās pilnībā attīstīt, un netiks sasteigts attīstības process. Ir objektīvas robežas, kādā vecumā bērns var apgūt konkrētas prasmes. Par to ir veikti neskaitāmi pētījumi. Nevar vienkārši pateikt – turpmāk apgūsim prasmes agrāk, pārceļot mācību vielu un cerot, ka bērni pielāgosies. Ja bērniem tiks mācītas prasmes, kas neatbilst viņu vecumam un attīstības līmenim, iespējamās negatīvās sekas var pavadīt bērnu visā skolas gaitu laikā.

Viedokļus uzsklausīja E.Gabranovs

Izgrūdīsim no skolas bērnus ar nenostiprinātām zināšanām

DACE BĒRZINA, psiholoģe un pedagoģe

Sešgadnieki noteikti nav gatavi skolai, kāda tā ir šobrīd. Izglītības un zinātnes ministrijas atsaukšanās uz citām Eiropas valstīm, kurās bērni it kā mācoties skolā, nav korekta, jo

Re, kā!

Turnīrs kaimiņu novadā

Volejbolistes pārvēr uzvaras no Gulbenes

Zinaida Loginā

Noslēgušās Gulbenes novada atklātās sacensības volejbolā sievietēm 2.liigā. Balvu Sporta skola šajā sezonā startēja ar divām komandām, lai dotu maksimālu iespēju iegūt spēļu praksi visām treniņgrupas meitenēm. Par čempionēm šosezon kļuva Balvu Sporta skolas komandas dalībnieces, bet otrajā vietā - Balvu Sporta skolas/ Baltinavas vidusskolas komanda.

"Sakarā ar to, ka spēļu skaits iznāca paliels un ilgstošā periodā, neriskējām pieteikties I ligas sacensībām, jo sacensību gaitā aizņemtības un dažādu citu apstākļu dēļ nespējām nodrošināt konkurētspējīgu sastāvu katrā no sabraukumiem. Lēmums izrādījās pareizs, jo pavasara pusē lielas problēmas radās trīs pirmās ligas komandām," stāsta volejbolistu treneris Igors Šnepers. Viņš piebilst, ka Balvu Sporta skolas komanda visu turnīru aizvadīja bez zaudējumiem, vienīgo nullīti saņemot pēdējā spēlē pret Baltinavas kolēģēm, jo nācās steigties uz deju kolektīvu saietu Balvos.

Baltinavas vidusskolas sporta skolotājs Vjačeslavs Gamazins stāsta, ka volejbola turnīrs aizvadīts ar vairākiem sabraukumiem, kuri risinājās no aizvadītā gada oktobra līdz marta mēnesim. Sacensības notika Gulbenes Sporta centrā, pulcinot blakus novadu volejbola spēles entuziastus, meistarus un vienkārši spēlēt gribētājus. Turnīrā piedalījās astoņas komandas no Gulbenes, Stākiem, Jaungulbenes, Balviem, Baltinavas, Gulbenes novada, Druvienas, Ķaudonas. "Mūsu skolas jaunieši pārliecinoši un godam cīņās gan ar savām vienaudzēm, gan ar pieredzējušajām pretiniecēm, gūstot labu pieredzi. Sīvās un aizraujošās cīņās Baltinavas vidusskolas meitenes turnīrā ieguva godalgoto 2.vietu," stāsta sporta skolotājs V.Gamazins.

Foto - no personīgā arhīva

Pārspējē kaimiņu novada komandas. Visu turnīru Balvu Sporta skolas komandā aizvadīja Ērika Ivanova, Kristiāna Zakarīte, Aiva Niedra, Ērika Zaharova, Ieva Jurjāne - visas no Balvu Valsts ģimnāzijas, kā arī Linda Makarova, Ieva Klimoviča no Viļakas Valsts ģimnāzijas. Pārējās meitenes palīdzēja krizes situācijās. Balvu Sporta skolas/Baltinavas vidusskolas komandā spēlēja Ilze Jermacāne, Egija Ločmele, Dace Logina, Laura Skangale, Agrita Luīze Kušnire, Iluta Keiša, Krista Circene, Marika Graudumniece, Diniņa Zelča.

Izglītības attīstības centra (IAC) projekts

Baltinavas vidusskolā apgūst medijpratību

U.S. Embassy Riga

"Atbalsts Latvijas jauniešu medijpratībai"
Projektu atbalsta ASV vēstniecība

Baltinavas vidusskola 2017./2018. mācību gadā iesaistījusies Izglītības Attīstības centra (IAC) mācību programmā "Atbalsts Latvijas jauniešu medijpratībai", kuru finansiāli atbalsta ASV vēstniecība Latvijā. Esam viena no 16 skolām valstī, kuru pieteikumi atbalstīti dalībā šajās mācībās (no Ziemeļlatgales tajās iesaistījusies arī Rugāju novada vidusskola).

Februāra sākumā skolas komanda (skolotāja Inta Ludborža, Lilita Kūkoja un šo rindu autors) piedalījās ievadseminārā Siguldā, kur iepazinās ar medijpratības tematiku, darba metodēm un materiāliem. Nodarbības vadīja gan IAC komandas pārstāvēs Daina Zelmene un Ingūna Irbīte, gan pieaicinātie vieslektori. Dainas un Ingūnas daudzveidīgās darba metodes, interesantā pieeja un aizrautība baltinaviešiem zināma no iepriekšējās sadarbības, kad skola piedalījās IAC projektā "Globālā dimensija sociālo zinātņu mācību priekšmetos". Bija prieks kā vieslektori satikt un klausīties mūsējo - Baltinavas vidusskolas absolventi Klintu Ločmeli, kura tagad ir Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas eksperte. Viņas

prezentācijas tēma bija "Medijpratība Latvijā: kur esam un kurp dodamies?". Klinta Ločmele sarunas sākumā sniedza skaidrojumu, kas ir medijpratība. Tā ir cilvēka prasme lietot medijus, meklēt un analizēt informāciju, kritiski izvērtēt mediju vēstijumus, piedalīties mediju saturā veidošanā. Medijpratība ir būtiska ne vien attiecībā uz cilvēku ikdienas lēmumiem, bet arī attiecībā uz demokrātiskas iekārtas funkcionēšanu. Savukārt žurnāla "Ir" galvenā redaktore Nellija Ločmele ļoti saistoši runāja par Latvijas mediju vides raksturojumu.

Kādas tēmas ir aktualizētas medijpratības apmācībās un tagad tiek piedāvātas skolēniem dažādās stundās (vesturē, kulturoloģijā, sociālajās zinībās, ģeogrāfijā, politikā un tiesībās, klases audzināšanas stundās u.c.)? - Kas ir ziņa, mediji un viltus ziņas, mūsu mediju ēdienkarte, attēla spēks, mediju vide Latvijā, mediju veidi, medijpratība un demokrātija, medijpratība un kritiskā domāšana u.c.

Svarīgi par šim lietām likt padomāt jauniešiem, skolēniem. Tieši viņi ir aktivākie sociālo mediju lietotāji. Svarīgi prast kritiski vērtēt mediju sniegto informāciju, atšķirt ziņu no viltus ziņas, analizēt, kas ir informācijas avots, kāda ir tās ticamība, kas par to maksā. Šie un

Kāda ir tava "mediju ēdienkarte"? Pica simbolizē kopējo laiku, ko velti visiem medijiem. Sadali to šķēlēs tā, lai katras šķēles lielums parāda, cik laika tu patērē konkrētam mediju veidam. Padomā, no kā sastāv tava "mediju patēriņa pica". (Medijpratības tematiku iepazist arī 12.klase).

vēl daudzi citi jautājumi, uz ko meklē atbildes domājošs cilvēks.

Interesanta, ātra un efektīva viedokļu noskaidrošanas metode ir balsošana ar zajām un sarkanām kartītēm - vai Tu saki 'jā', vai 'nē' (apzināti nav trešās kartītes, lai nevarētu atturēties, *pastāvēt malā* bez sava viedokļa). Nav vienas pareizās atbildes. Savi argumenti ir tiem, kas saka 'jā', savi - tiem, kas saka 'nē'. Piemēram, vai ziņu portālos būtu jāaizliez anonīmie komentāri? Vai ziņas ātrums ir svarīgāks par kvalitāti? Vai Latvijā ir piepra-

sījums pēc kvalitatīva mediju saturā? Vai žurnālists drīkst izmantot nelikumīgas metodes, lai pierādītu patiesību? Tas ir pamudinājums domāt, paust savu viedokli, to argumentēt, izmantot pārbauditus, patiesus faktus! Jebkurā vecumā svarīgi lasīt, analizēt un vērtēt!

Katrā interesents vairāk informācijas par programmu "Atbalsts Latvijas jauniešu medijpratībai" var iegūt IAC mājaslapā www.iac.edu.lv.

I.SLIŠĀNS, Baltinavas vidusskola

Tikšanās Bērzpils pagastā

Pavasarim piestāv dzeja

Bērzpils pagasta saietu namā aizvadīta tikšanās ar latgaliešu dzejnieci scenāristi, dziesmu tekstu autori INETU ATPILI-JUGANI. Viņa lasija dzeju no savas pēdējās dzejoļu grāmatas "Mūdynuot muokuļus", kurā iekļauti autorei 100 latgaliskie dzejoļi - par godu Latvijas simtgadei un Latgales simtgades kongresam. Katrs dzejolis papildināts ar māsas Aritas Atpiles-Donas fotogrāfijām.

Dzejai mijoties ar pagasta sieviešu vokālā ansambļa "Naktsvijole" dziesmām, kuru vārdu autore ir Ineta Atpile-Jugane, pasākums ieguva romantisku un sirsniņu noskaņu. Pavasarim dzeja piestāv vairāk nekā rudenim, -izskanēja jauka atzinā.

Vārdam ir liels spēks

Bērzpils kultūras darba organizatore Anna Kriviša, brīvi runājot latgaliski, jau ievadā iepazīstināja ar īsu Inetas biogrāfijas atstāstu, kā arī ieskatu viņas dzejā. "Ineta mācījusies Rēzeknes Augstskolā, iegūstot bakalaura grādu filoloģijā, arī latviešu valodas, literatūras un kultūrvēstures skolotājas kvalifikāciju. Šajā laikā parādās arī pirmās viņas dzejas publikācijas. Papildinot zināšanas, Latvijas Universitātē iegūst magistra grādu literatūrzinātnē. Rēzeknes Augstskolā strādā par Baltu filoloģijas pētnieciskā centra vadītāju, bet šobrīd ir Latgales kultūrvēstures muzeja Rēzeknē direktore vietniece zinātniskajā darbā," klātesošie uzzināja no Annas Krivišas stāstījuma. Ineta piekritoši māja ar galvu un uzreiz kērās pie dzejas lasījumiem no grāmatas "Mūdynuot muokuļus". "Viegлāk runāt ar vārdiem, kas pierakstīti. Vārdi ir tie, kas pasaka visu. Ne velti saka, ka vārds ir visa sākumā un beigās. Ar vārdiem var izdarīt daudz jebkurā dzīves situācijā. Ar vārdiem ceļ, debesīs un iegremdē zemē. Vārdam ir ļoti liels spēks," atzina Ineta.

Domā par filmu varonjiem

Viņa ir arī scenārija līdzautore filmai "Vīna vosora deļ vysu". Par video un filmu karuseli, kas sākās ar šo filmu, Ineta izsakās dalītām jūtām. "Edgars Blinovs, kurš strādāja pie šīs filmas, zvanīja un atzinās, ka veido filmu, arī scenārijs ir gatavs, bet lūdz mani to pārskatīt, dot kādu padomu. Man scenāriju atsūtīja, un es apsolījos paskatīties. Lasīju un sapratu, - stāsts ir interesants, bet likās par garu. Atbilde bija īsa, - ja kāds to ir radījis, tas ir viņa darbs. Es nevaru un negribu piedalīties tā labošanā," atklāja Ineta. Tomēr brīvdienās, darbojoties mājās, viņa saprata, ka visu laiku domā par filmas varonjiem. Un pirmsmēn viņa zvanīja Edgaram, solot palīdzēt. Ineta ir arī scenārija autore īsfilmā "Muola varā", daudz darba ieguldīts pie dokumentālās filmas par Latgales dziedātāju Aiju Rimšu. "Filma var ne tikai pastāstīt, bet parādīt dzīvu cilvēku, kā tas ir ar Aiju. Mana komanda piekrita, un es kā autore sāku ar intervījām, ko filmēja. Kad visu savācām, tikai tad tapa scenārijs un filma," skaidroja scenārija autore.

Dzejoļi ir muzikāli

Inetas vārdi ir Aināra Bukša dziesmai "Laimes paslēpes", un šo dziesmu klātesošie dzirdēja sieviešu vokālā ansambļa "Naktsvijole" izpildījumā. Inetas dzejoļi ir muzikāli, un tos izpilda daudzas Latvijas grupas un mākslinieki, piemēram, Sovvaļnīks, "Ginc&Es", "Poparts" un citi. Uz jautājumu, kā top teksti dziesmai, Ineta atbildēja, ka tas atkarīgs no dziesmas mūzikas autora vai izpildītāja, kas pasūta vārdus. "Vairāk tomēr patīk, ka vispirms dzirdu mūziku. Man jāzina, ko mūziķis vēlas, viņš ir mazliet jāpazīst. Bezpersoniski rakstīt negribu. Ja kādu žanru nepārzinu, arī nerakstu vārdus. Ingai un Normundam, grupai "Kardināls" esmu rakstījusi dziesmu vārdus. Vēl tagad brīnos, kā Ainārs Bukšs varēja jau esošā mūzikā ielikt gatavus tekstus. Tas tiesām bija mākslas darbs!" pastāstīja Ineta. Viņa atzina, ka šobrīd ir liela izaicinājuma priekšā - top dziesmu teksti Rēzeknes vīru korim "Graidi". "Viegli nebūs, taču esmu atgriezusies un dziedu Rēzeknes Augstskolas korī, tātad tuvāk kora mūzikai un izpratnei par kora dziesmu specifiku," secina Ineta.

Grūtāk top darbi bērniem

Šobrīd Ineta strādā pie bērnu dzejoļu radišanas, un tas nenāk viegli. "Ir jādomā, lai dzejolis bērniem kaut ko iemāca, uz kaut ko aicina. Drīz jābūt gatavam topošās bērnu grāmatas manuskrītam, tad būs jārada pati grāmata. Dzeja nav ikdiena, tā ir neliels pakāpiens virs zemes," atzīst dzejniece.

Viņa domā, ka tad, kad raksti vai lasi dzeju, tu esi mazliet cits cilvēks. Visas domas, kas ir galvā, neuzrakstīt. Dzejoļi ir domas, sajūtas par visu, kas tev apkārt. Vai Ineta lasa citu autoru darbus? Jā, taču daudz retāk iznāk lasīt, biežāk raksta pati. "Filoloģijas studijas liek izlasīt pietiekami daudz, nu var paņemt arī kādu pauzi. Šobrīd lasu jaunāko latviešu autoru dzeju, lai zinātu, ko domā, jūt mani lidzcilvēki, mani draugi latviešu literatūrā," atzīst Ineta. Viņai nācās atbildēt uz daudziem jautājumiem, arī par "Boņuka" balvu 2014. gadā, kad viņa saņēma latgaliešu kultūras gada balvu "Boņuks 2013" nominācijā "Labākā dzeja". Ineta atzina, ka nav tas cilvēks, kurai svarīgas balvas vai kļatībūtie kāda literātu sabiedrībā, jo, kad cilvēks raksta, par to nedomā. Viņai prieks, ka cilvēkiem patīk lasīt dzeju, ka ir labas tikšanās ar cilvēkiem, interesantas nodarības skolā ar bērniem. Galvenais esot dzejas tapšanas process.

***

Dzeja cilvēku iedvesmo, kā saka - paceļ virs zemes. Taču pēc pasākuma vēlējos dzejnieci un novadnieci Inetu Atpili-Jugani piezemēt ar dažiem jautājumiem.

Kā Tevi un Tavus darbus ietekmē politiskie procesi valsti?

- Tieši neietekmē, drīzāk netieši. Politika un politiskie procesi ir tas, kas neuzrunā mani, cenšos nelīst tur, kur neredzu jēgu. Tā vietā, lai sevi bezjēdzīgi dedzinātu tur, kur nav vērts, es daru radošas lietas. Katram jādara tas, kas labāk padodas. Man - radoši darbi. Labāk spēlēties ar vārdiem dzejā un gūt prieku sev, sagādāt to citiem, nekā spēlēties ar vārdiem un cilvēku dzīvē politiskā limenī. Jā, protams, domas un filozofiju tas skar. Kaut vai dzejoļa rindas "Svaidūs svešuos zemēs... Munā sātā jumi vaira naaug". Skumji, ka cilvēki aizbrauc, un paliek tukšums...

Vai nesāp sirds, mērojot nesalaboto ceļu no Bērzpils uz Golvariem, uz tēva mājām?

- Ir briesmīgi, ka mūsdienās vēl jārunā par nesakārtotiem ceļiem. Jā, uz mājām jābrauc kā uz pasaules malu. Ceļš Bērzpils-Tilža, kas ir pietiekami noslogots un savieno divus pietiekami lietus pagastu centrus, būtu pelnījis nopietnāku segumu - asfaltu. Uzskatu, ka ne tik turīgie lauku iedzīvotāji nav pelnījuši visu mūžu brist dubļus un lauzt mašīnas.

Kā Tu, būdama kultūras darbiniece, vari ietekmēt kādus procesus labākai dzīvošanai Latgalē?

- Grūti pateikt. Ja nu pastarpināti. Drīzāk personiski. No sirds uz sirdi. Ja kādu uzrunā mani vārdi un liek aizdomāties, pieņemt tos kā savus - tas ir galvenais dzejas uzdevums un spēks. Vārda un domas spēks. Darbošanās kultūrā, ideju generēšana, radošu ideju nemītiga nepieciešamība un finansiāli nenovērtētais darbs kaut kā īsti neiet kopā. Reizēm, par to domājot, kļūst skumji. Drīzāk tās ir filozofiskas pārdomas par neapmaksāto darbu kultūras jomā.

Latgalisko visi nesapro. Vai esī savu dzeju lasījusi ārpus Latgales?

- Jā! Latgaliešu valoda ir tikpat skaista un bagāta, pat bagātāk nekā daudzas citas pasaules valodas, lai tajā radītu mākslu! Tātad tas ir mans uzdevums, es to tā jūtu un daru. Nedzīvoju veltīgi šai vietā, kur esmu dzimus. Dzīvoju, izvēloties nedoties projām pasaulē. Ja ir interese un aicina, braucu, stāstu un lasu savu latgalisko dzeju jebkur. Ja vēlas, saprot. Drīzāk tas ir daudzu latgaliešu komplekss - nesaprast, šķiet, izdevīgāk... Ja jau saprot Jelgavā un Valkā, tad kāpēc nesapro Balvos vai Rugājos? Domāju, tas ir principa jautājums. Dokumentālo filmu par dziedātāju Aiju Rimšu, ko radīju, rādījam visā Latvijā, paši braucām uz visām izrādēm. Filma pamatā ir latgaliski. Visi teica, ka nekādu problēmu ar saprāšanu neesot bijis.

Ar ko nodarbojas Tava māsa, kura ilustrējusi grāmatu?

- Jā, savu jaunāko grāmatu "Mūdynuot muokuļus" izvēlējos ilustrēt ar māsas Aritas fotogrāfijām. Brīvajā laikā viņa fotografē. Māsa dzīvo Rigā un darbojas jomā, kas nodrošina uzticamus un efektīvus risinājumus projektētājiem, arhitektiem, inženieriem un 3D grafikas māksliniekiem. Viņa ir apmācību centra vadītāja.

Foto - Z. Logina

Raksta un lasa latgaliski. Novadniece Ineta Atpile-Jugane ar to lepojas un uzskata, ka latgaliešu valoda ir skaista un bagāta.

INETĀ ATPILE -JUGANE

***

Daīt da horizonta.

Izturēt puorbaudis spēlis
ar bierstūšim smilķu gryudenim
laika pūdarneicā.
Runoj pret nakti.
Burtu šriftam i lelumam nav nūzeimis.
Tu mani meiļoj.

***

Pasaver, kai pavasars
otkon īsameiļoj manī
ar kotru izalaidūšuo snīga atmiņu,
ar kotrys sekundis viļteibu
i sasakutešonu zam suonkauju.
Viņ kopejs ir malns
i bez soldonuo kriejuma.
Kaidu nanūtīcs stuots
ar laimegom beigom.
Klusuma vuordi ocu zeileišu viejā.
Pasaver, kai tu tai
jiemi i pajiem vysu...

***

Durovys ir durovys
viņ nu vīnys pusis. Sovys.
Tympus – cyta dzeive
aiz čaukstūšuo duovonu papeira,
cyti nūspīdumi.
Aprejs puļsej pa venom i kapilarim
radzamuok i straujuok.
Saspītūs purngolūs varžacs.
Gluozis pleist
iz laimi
i aiz aiztaiseitu durovu,
taipat nu kakleņa dzerūt
Ice wine.

***

Puori nūrauduotim jumtim
putyni nasalaiž.
Puori naizdzeivuotam sapynam
osorys nav syltys.
Zini, ka tai saucās
naatsagrīšona?

Īsumā

Panākumi Jauno pianistu konkursā

6.aprīlī Balvu Mūzikas skolā (BMS) norisinājās XIII Latgales Jauno pianistu konkurss, kurā pianistu sniegumu vērtēja kompetenta žūrija: P. Jurjāna mūzikas skolas klavierspēles skolotāja Ingrīda Reinholde, ilggadējā Rēzeknes Mūzikas vidusskolas klavierspēles pasniedzēja Ilga Viļuma un ūrijas komisijas priekšsēdētājs – P.Jurjāna mūzikas skolas direktors, pianists Viesturs Mežgailis. Konkursā piedalījās 44 dalībnieki no 12 Latgales reģiona mūzikas skolām – Rēzeknes, Ilūkstes, Malta, Viļāniem, Daugavpils, Zilupes, Ludzas, Līvāniem, Preiļiem, Kārsavas, Jēkabpils un, protams, Balviem.

Ar lieliskiem rezultātiem konkursā startēja BMS audzēknji. Vislielākais balvu birums bija vecākajā – 6. - 8. klašu grupā, kur audzēknji izcilo uzstāšanos ūrija atalgoja ar divām pirmajām vietām, vienu no tām ar visaugstāko punktu skaitu izcīnīja daudzkārtējais konkursu laureāts, Balvu Mūzikas skolas pedagoģes Lijas Ivanovas 6. klases audzēknis Mārtiņš Lāpāns.

Skolas kolektīvs lepojas ar 5. klases audzēknies Sofias Buzijanas 3. vietu (pedagoģe Lija Ivanova). 3.vietu savā vecuma grupā dalīja vēl divas Balvu Mūzikas skolas skolnieces – 7.klašas audzēkne Sabīne Kupča (pedagoģe Evija Seņķova) un 8.klašas audzēkne Ance Salmane (pedagoģe Lija Ivanova).

"Esam gandarīti par paveikto, priečājamies par mūsu audzēknji panākumiem un jau domājam par nākamo – XIV Latgales Jauno pianistu konkursu, kas norisināsies Balvu Mūzikas skola nākamā gada 5.aprīlī," pastāstīja BMS direktora vietniece Rita Kočerova.

Konkursa laureāti no Balviem. (No labās) Sofia Buzijana, Mārtiņš Lāpāns, Sabīne Kupča, Ance Salmane un konkursa dalībniece, 5.klašas audzēkne Dārta Garā.

Vasaras darbam varēs pieteikties elektroniski

Skolēnu pieteikšanās dalībai "Nodarbinātības pasākumos vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs" arī šogad notiks elektroniski ar NVA tīmekļvietnes starpniecību. Ar NVA atbalstu darba devēju piedāvātajās profesijās vasaras brīvlaikā varēs strādāt skolēni vecumā no 15 līdz 20 gadiem, kuri mācās vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs. Pasākums ilgs no 1. jūnija līdz 31.augustam.

No 7.maija dalībai pasākumā varēs reģistrēties tie skolēni, kuri vēlēsies strādāt Latgales reģionā, no 8.maija - Zemgales reģionā, no 9.maija - Kurzemes reģionā, no 10.maija - Vidzemes reģionā un no 11.maija – Rīgas reģionā.

Mācās ēst veselīgi

28.martā Balvu Valsts ģimnāzijas EKO pulciņš rīkoja pārdomu un sadarbības pasākumu vecāku padomes pārstāvjiem. Vecākiem bija iespēja uzzināt, ar ko nodarbojas jaunieši, ko jau ir paveikuši. Māmiņas un tēti ne tikai uzsklausīja iegūto informāciju, bet arī aktīvi diskutēja savā starpā. Našķu meistarklasē vecāki veidoja veselīgas uzkodas, bet kafijas pauzē bija iespēja nogaršot turku jogurtu. Pasākuma noslēgumā EKO pulciņš sniedza pāris idejas, kā dzīvot ekoloģiskāk, kā arī publicēja pirmo video savā YouTube kanālā. Cerot uz turpmāko sadarbību, EKO pulciņš saka: "Be fresh, make less trash!" (Esi svais, radi mazāk atkritumu!)

Jaunieši darbojas Latvijas Sarkanajā Krustā

Dāvanā Latvijai - 100 darba stundas

Pamatā ar personīgo piemēru. LSK jaunatnes vadītāja Līva Kozlovska (foto - vidū) savu stāstījumu papildītāja ar piemēriem no personīgās pieredzes, ko guvusi, 10 gadus darbojoties Latvijas Sarkanajā Krustā.

5.aprīlī Viļakas Valsts ģimnāzijā (VVG), Balvu Valsts ģimnāzijā (BVG) un Balvu Profesionālajā un vispārīzglītošajā vidusskolā (BPVV) viesojās Latvijas Sarkanā Krusta jaunatnes vadītāja Līva Kozlovska un LSK Starptautisko un sabiedrisko attiecību nodaļas pārstāve Solvita Bespalova, aicinot jauniešus iesaistīties šajā organizācijā, kā arī dāvināt Latvijai simtgadē 100 labus darbus.

Viesojoties Viļakas Valsts ģimnāzijā, LSK pārstāves L.Kozlovska un S.Bespalova iepazīstināja jauniešus ar LSK mērķiem, septiņiem šīs organizācijas pamatprincipiem, pastāstīja par brīvprātīgo darbu, kā arī aicināja iesaistīties projektā "Manas 100 brīvprātīgā darba stundas Latvijai".

Pēc spēles, kurā katrs atklāja savu vārdu un vienu lietu par sevi, ko, iepazistoties ar citiem, parasti nestāsta, LSK pārstāve S.Bespalova pastāstīja, kas ir Sarkanais Krusts un kā radusies šī organizācija. Viņa atklāja, ka divas dienas pēc Latvijas simtgades 20.novembrī LSK arī svinēs savu 100.dzimšanas dienu. S.Bespalova paskaidroja, ka LSK darbojas vairākās programmās - pirmā palīdzība, sociālā palīdzība, veselības veicināšana, starptautiskās humanitārās tiesības, meklēšanas dienests, asins donoru kustības popularizēšana, palīdzība ārkārtējās situācijās, kā arī programmā "LSK jaunatne". Savukārt programmas "LSK jaunatne" galvenās darbības jomas ir: pirmā palīdzība un ceļu drošība, sociālā integrācija, veselības veicināšana, kā arī diskriminācijas un vardarbības mazināšana. Skolēni uzzināja, ka Sarkanā Krusta vai Sarkanā pusmēness nacionālās biedrības darbojas 190 valstīs visā pasaule.

Veids, kā iesaistīties - brīvprātīgais darbs

LSK jaunatnes vadītāja L.Kozlovska tuvāk pastāstīja, kā jaunieši var iesaistīties LSK darbībā. Viens no veidiem ir brīvprātīgais darbs. Balstoties uz savu pieredzi, šajā organizācijā darbojoties 10 gadus, L.Kozlovska atklāja dažādas iespējas, kā vietējie jaunieši var sniegt savu atbalstu sabiedrībai, nesajemot atalgojumu, toties iegūstot vērtīgu pieredzi, ko vēlāk uzrādīt savos CV. Viņa pastāstīja, ka pastāv iespēja iesaistīties brīvprātīgajā darbā ne tikai vietējā, bet arī starptautiskā mērogā, un arī viņa divus gadus darbojusies Francijā. Savukārt pirms pamudinājums iesaistīties LSK bijusi vēlme iemācīties sniegt cilvēkiem pirmo medicīnisko palīdzību. LSK jaunatnes vadītāja izskaidroja klātesošajiem brīvprātīgā darba principus, iespējas, ko tas sniedz, ieguvumus, kā arī pastāstīja par brīvprātīgā darba formām, veidiem un dzīves jomām, kurās jaunieši var sniegt savu sabiedriski nozīmīgo ieguldījumu. Kā vienus no galvenajiem jauniešu ieguvumiem, strādājot brīvprātīgi, viņa minēja pieredzi, kā arī iespēju parādīt savus talantus un prasmes, nonākt vietās, kur citkārt nenonākta, un saturīgi pavadīt laiku. Jomu klāsts, kurās jaunieši var darboties, ir plašs. Tā ir kultūras dzīve, sociālā joma, veselības aprūpe, sports un daudzas citas. Viena no iespējām, ko labprāt izmanto jaunieši, ir palīdzība sociālajā jomā, piemēram, viesošanās pie pansionātu iemītniekiem. "Bieži vien veciem cilvēkiem vienkārši vajag ar kādu aprūpītām," paskaidroja L.Kozlovska uzsvērot, - jaunieši ir iesākuši apmeklēt šos

iemītniekus, to vajadzētu darīt regulāri: "Cilvēki pierod, ka mēs nākam. Tādēļ jāatceras - darbā ar cilvēkiem šim darbam jābūt regulāram."

100 stundas – tas nav daudz

Noslēgumā L.Kozlovska aicināja jauniešus reģistrēt savus 100 brīvprātīgā darba stundas speciālā mājaslapā, kas pašlaik vēl atrodas izstrādes procesā. Tā būs Sarkanā Krusta jauniešu dāvana Latvijai 100 gadu jubilejā. L.Kozlovska mudināja nebaudīties no lielā skaita 100, jo, kaut ko darot, brīvprātīgā darba stundas savācas nemanot. Turklat, iesaistoties šajā aktivitātē, nav obligāti jābūt Sarkanā Krusta biedriem: "Aicinu visus jauniešus, kuri vēlas būt sociāli aktīvi, piedalīties un dāvināt mūsu valstij sava brīvprātīgā darba stundas, jo arī mēs esam daļa no šīs valsts."

Tikšanās beigās L.Kozlovska atgādināja, ka jau 21.aprīlī Rīgā notiks LSK jaunatnes sadraudzības pasākums par tēmu "Publiskā runa". Tajā noskaidros arī piecus čaklākos un aktīvākos LSK jauniešus, kuriem ap Jāņu laiku būs iespēja doties braucienā uz Itālijas pilsētu Solferino, kur savulaik dzimusī ideja par Sarkanā Krusta izveidi.

Gatavi darboties

Viļakas novada jauniešu iniciatīvu centra vadītāja Madara Jeromāne atklāja, ka vairāki novada jaunieši jau līdz šim izrādījuši vēlmi iesaistīties Latvijas Sarkanā Krusta darbībā, šini nolūka pirms kāda laika piedaloties informatīvā pasākumā Rīgā. Viņi gatavojas doties uz LSK jaunatnes nodaļas saliedēšanas pasākumu Rīgā 21.aprīlī. "Pagaidām gan esam darbojušies tikai ideju līmenī. Viena no tām ir izveidot apmaiņas punktu, kurā cilvēki varētu apmainīties ar mantām, kas pašiem vairs nav vajadzīgas," vienu no idejām atklāja Madara. Viņa pastāstīja, ka turpmāk LSK Viļakas novada jaunatnes nodaļu vadīs jaunatnes lietu speciāliste Antra Prancāne.

Jauniešu līdere Žaklina Orlovska no Žīguru pamatskolas 9.klasses iesaistījās LSK darbībā, jo viņai ļoti patik palīdzēt cilvēkiem: "Ja man mājas ir mantas, ko pati vairs nelietoju, es tās nemetu laukā, bet gan ziedoju kādam, kam tās vajadzīgas vairāk." Skolniece uzskata, ka viens no veidiem, kā novada jaunieši varētu darīt labu, ir piedalīties kā brīvprātīgie palīgi dažādos novada lielajos kultūras pasākumos. "Labie darbi vienmēr atmaksājas," pārliecināta skolniece, kuru būt nesavīgai mācījuši vecāki. Žaklina uzskata, ka vietējie jaunieši labprāt dara labu, tikai dažkārt viņi ir mazliet jāpavēl līdzī, lai kopā uzsāktu kādu labdarības akciju.

9.klasses skolniece Kintija Bizune bija viena no Viļakas novada skolēniem, kuri vēlas iesaistīties LSK darbā: "Pēc Sarkanā Krusta pasākuma Rīgā, kur mūs iepazīstināja ar šīs organizācijas mērķiem un darbību, mani tas ieinteresēja un arī es vēlos darīt kaut ko līdzīgu." Kintijai jau ir idejas, ko varētu paveikt tieši jaunieši. Viņa kopā ar citiem labprāt palīdzētu novadā dzīvojošajiem sirmgalvjiem ikdiennes darbos: "Varētu, piemēram, viņiem atriest mājas malku un ūdeni." Tikšanās noslēgumā Viļakas Valsts ģimnāzijā LSK pārstāves uzskausīja vietējo LSK nodaļu pārstāvju un jauniešu jautājumus par to, kā labāk un efektīvāk organizēt LSK jauniešu nodaļu aktivitātēs un apmācības.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Foto - I.Tušinska

* Sākums 1.lpp.

Satiec savu darba devēju!

Viņa pastāstīja "Vadugunij", ka saimniecības intensīvi gatavojas pavasara darbu sezonai, kas šogad būs smaga, jo rudenī lietavu izraisīto plūdu dēļ lauki palika neapstrādāti. "Lai visu varētu uzspēt, sējas laikā būs jāorganizē maiņu darbs. Būs jāstrādā dienā un naktī. Strādniekus nepieciešams arī ēdināt. Tādēj meklējam ne vien lietpratējus tehnikas jomā, bet arī pavāru," atklāja Ilze. Viņa izteica cerību, ka rezultāts šīs dienas pasākumam būs.

Viens no darba ņēmējiem, kurš interešējās gan par baltinaviešu, gan citu darba devēju piedāvātajām vakancēm darbā ar tehniku, šajā pasākumā bija Artūrs Doļuks. "Man ir traktora vadītāja tiesības. Esmu strādājis gan ar traktoru, gan celtniecībā. Darbu meklēju, jo atgriezos no ārzemēm. Anglijā nodzīvoju desmit gadus. Šajā laikā esmu sapratis, ka mājas ir mājas un dzimtene ir dzimtene. Ārzemēs tu vienmēr būsi tikai iebraucējs. Mājas atgriezos, jo mamma kļūst vecāka, bet brālis un māsa arī dzīvo un strādā ārzemēs. Kādam bija jāatgriežas! Šeit remontējam māju. Drīz māja ierikosim ūdensvadu un pārcelšimies uz dzīvi," pastāstīja gados jaunais vīrietis.

Daudz darba ņēmēju interesējās arī par SIA "Eco Fabrika" piedāvāto šuvēja profesijas vakanci. To atzina arī uzņēmuma vadītājs Guntars Šults. "Interese bija liela. Tad nu skatīsimies, kuri strādāt - gribētāji atnāks apskatīties, ko mēs darām un kā, uz testa šūšanu. Ir svarīgi, vai cilvēks ir piemērots šim darbam, spējīgs to veikt, vai vispār var trāpīt nošūt pa līnijām, ar precīzitāti plus, mīnus divi milimetri. Turklat jāstrādā pilna darba diena, bet dažreiz arī brīvdienās. Šūšanas iekārtā maksā pāris tūkstošus, ja tā nav noslogota, tā nes zaudejumus," neslēpa mūspusē populārais darba devējs. Par darbu šūšanas uzņēmumā interesējās darba ņēmēji no vairākām vietām, arī Rugāju, Viļakas novadiem. Uzņēmums transportu nepiedāvā, tādēļ nokļūšana

Lielā interese. Uzņēmējs un SIA "Eco Fabrika" iepriekš Guntars Šults smaida, jo pasākumā par viņa uzņēmumu interesi izrādīja daudz potenciālo darba ņēmēju. Jāpiebilst, ka darba ņēmēji un darba devēji šajā pasākumā varēja gūt arī citu ar darba attiecībām saistītu informāciju, ko sniedza Vidzemes reģionālās Valsts darba inspekcijas Gulbenes sektora vecākā inspektore Guna Koļcova, Latgales plānošanas reģiona Latgales uzņēmējdarbības centra komercdarbības speciāliste Valda Iljanova un citi speciālisti.

darbā un no darba paliek paša darba ņēmēja ziņā. Savas ražotnes uzņēmums veido novadu centros, kur uz darbu var atnākt un mājās aiziet kājām. Aicināts izveidot vēl kādu ražotni, G.Šults atjokoja: "Būtu investors, kurš iedotu kādu miljonu, tad varētu gan. Lai uzbūvētu ražotni, vajadzīga liela nauda."

Viens no lielākajiem darba devējiem Balvos ir pansionāts "Balvi", ko pasākumā pārstāvēja pansionāta direktore Jana Komane. Pansionātam aktuāli ir aprūpētāji un sociālie aprūpētāji, jo darbinieki slimī, iet atvajinājumos, notiek rotācija. Turklat darbs pansionātā prasa lielu atbildību, jo darbiniekam ir uzticēts pats dārgākais - cilvēka veselība un dzīvība. "Mūsu mērķis ir spēcīgs, profesionāls kolektīvs, jo esam specifiska iestāde. Darām iespējamo, lai cilvēks pansionātā nejustos kā institūcijā, bet ģimenē," uzsvēra J.Komane. Pastāvīga-

jiem darbiniekiem ir prasība, lai būtu kvalifikācija, bet mācīties iespējams arī jaunpienācējiem. Daudzi uzskata, ka viņi var strādāt šo darbu, tomēr "teorija ne vienmēr sakrīt ar praksi", kā mēdz teikt. Pansionāta direktore informēja arī par kolektīvājiem pansionāta darbinieku pasākumiem, kopīguma nosacījumiem.

"Jaunieši tagad uzreiz vēlas iepemt augstus amatus, bet karjera ir jāveido pakāpeniski," sprieda pansionāta direktore. Viņa pati deviņu gadu laikā ieguvusi trīs augstākās izglītības, jo katru reizi *trāpījusi* ne tur, kur vajadzēja, stājoties jaunā darbā, viņai bijusi nepieciešama iegūtība.

Novada domes deputāte Aija Mežale, kura arī apmeklēja pasākumu, pauža viedokli, ka piedāvātās vakances lielākoties ir smags darbs, kas ne visiem mūsu darba ņēmējiem ir pa spēkam, jo prasa labu veselību un izturību.

Baltinavas novada domē

22.marta sēdes lēmumi

Pieņem zināšanai gada pārskatu

Baltinavas novada dome iepazinusies ar Baltinavas novada bāriņtiesas priekšsēdētājas Vinetas Cīrules iesniegto pārskatu par Baltinavas novada bāriņtiesas darbību 2017.gadā, pieņēma to zināšanai.

Pagarinā zemes nomu

Pagarināja zemes nomas termiņu divām personām uz 10 gadiem, zemes nomas maksu nosakot ārējos normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.

Pašvaldība pārdos nekustamo īpašumu

Nolēma atsavināt un pārdot izsolē ar augšupejošu soli pašvaldībai piederošo nekustamo īpašumu "Silagaili", veicot procedūrai nepieciešamās darbības.

Deleģē pārstāvi

Deleģēja pašvaldības izpilddirektori Jāni Bubnovu darbam Nodarbinātības valsts aģentūras Balvu filiāles konsultatīvajā padomē.

Apstiprina izsoles noteikumus

Apstiprināja izsoles noteikumus rūpnieciskās pašpātēriņa zvejas tiesību nomai Svētūnes, Motrines un Obeļevas ezeros 2018.gadā (par piedalīšanos izsolē var pieteikties novada domē līdz 16.aprīlim).

Pārskata pirts tarifu

Apstiprināja pirts maksas pakalpojuma pašizmaksu 12,03 eiro cilvēkam (bez 21% PVN), 14,08 eiro cilvēkam (ar 21% PVN). Noteica pirts pakalpojumu iedzīvotājiem 4,13 eiro par cilvēku (bez 21% PVN), 5 eiro par cilvēku (ar 21% PVN). Nolēma segt starpību starp pakalpojuma pašizmaksu un noteikto tarifu iedzīvotājiem 7,90 eiro par cilvēku (bez PVN) un 9,08 eiro (ar PVN) segt no Baltinavas novada domes budžeta līdzekļiem.

Pasniegs Atzinības rakstu

Nolēma pasniegt LŪCIJAI KAŠAI novada domes Atzinības rakstu par ilggadēju un nesavīgu ieguldījumu kristīgo tradīciju saglabāšanā un pilnveidošanā un sakārā ar nozīmīgu dzīves jubileju.

Par dalību Zivju fonda programmā

Nolēma apstiprināt pašvaldības dalību Valsts Zivju fonda atbalsta programmas projektā "Zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumu izstrāde Baltinavas novada Svētūnes, Obeļevas un Motrines ezeriem" ar kopējo finansējumu 1540,74 eiro apmērā, nodrošinot līdzfinansējumu 26% apmērā jeb 400,66 eiro apmērā.

Apstiprina kopsavilkumu

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības noteikto maksas pakalpojumu kopsavilkumu.

Maizes cepšanas gudrības Baltinavā

Jau sesto gadu pasākumā "Satiec savu meistarū!" iesaistījās Baltinavas novads, vietējiem iedzīvotājiem un citiem interesentiem piedāvājot dalību radošās aktivitātēs.

Šogad pasākuma dalībniekiem bija iespēja piedalīties darbnīcā "Maizes cepšanas gudrības", bijušajā Baltinavas Amatnieku centrā. Pasākuma laikā no iepriekš uzraudzētās mīklas meistars Jānis Laganovskis izmīcīja un izveidoja baltmaizes kukulišus, ko uz vietas arī lika cepties.

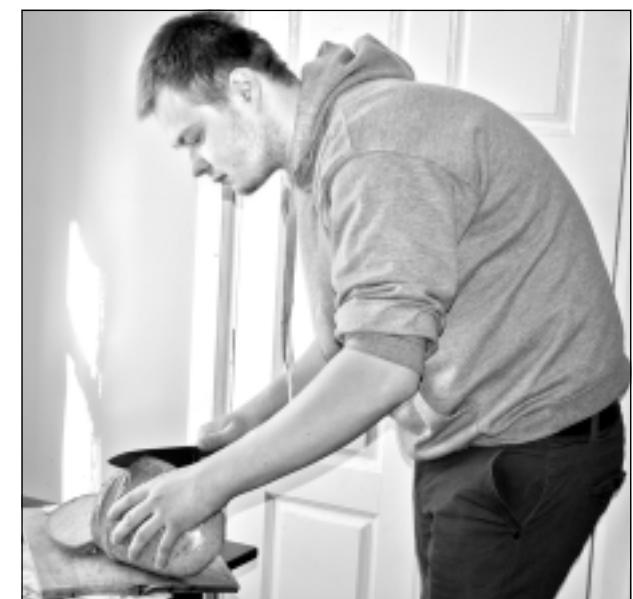
Krāsns šajā ēkā ir jauna - pirms pāris gadiem biedrība "Sukrums" atjaunoja ēkas iekštelpas, meistars Aigars Keišs pašrocīgi samūrēja jauno krāsni, kurā jau vairākkārt cepta garda maize. Kamēr cepās maizīte, pasākuma dalībnieki kopīgi pārrunāja dažādos maizes receptu veidus, cepšanas tehnikas, noskaidroja katra meistara cepšanas noslēpumus, izmantotās sastāvdaļas. J.Laganovskis dalījās pieredzē par baltmaizes cepšanu - sastāvdaļām, to proporcijām, mīklas rūgšanas ilgumu un citiem noderīgiem padomiem. Baltinaviete Ingrīda Briede stāstīja par savu cepto, līdzpānemto ierauga maizīti. Ingrīda pastāstīja par pašu ieraugu - cik ilgi tas jāraudzē, kādas sēklīpas var likt klāt. Ľoti aizraujoši bija stāsti no maizes cepējās atmiņām par bērnību - kā bērniem vienmēr esot bijis jālasa kļavu lapas, mājās cepta gan rudzu maize, gan baltmaize. Mūsdienās kļavu lapas netiek izmantotas, šobrīd populārs ir cepamais papīrs. Gan Ingrīdas mamma, gan vīramāte cepušas maizi, turklāt īstā lauku krāsniņā. Ingrīda

un arī klātesošās sievas atzina, ka tādu maizi, kādu cepa agrāk, mūsdienās vairs nav sanācis nobaudīt - tā laika maize *nesaziedēja*, nepelēja, nepalika cieta. Arī garša agrāk bijusi pavismāta. Baltinaviete Alda Meščanova savu maizīti cep pēc tās pašas receptes, taču savā receptē izmanto arī rudzu klijas. Alda pastāstīja, ka ļoti liela nozīme ir telpas siltumam, kurā tiek mīcīta, raudzēta maizīte - ne tikai pašai krāsnījā jābūt siltai, bet arī telpai, lai nav lielas temperatūras maiņas. Arī Aldas garšīgo maizīti klātesošie nobaudīja. Lai gan recepte tā pati, katra saimniece savai maizītei pielikusi kaut ko savu - garšu, rūpību un mīlestību.

Briežuciemiete Anna Pundure klātesošas cienāja ar saldskābo maizi. Anna agrāk cepusi gan baltmaizi, gan rudzu maizi. Saimniece dalījās ar savu recepti, atklājot nianes gan cepšanai īstā krāsniņā, gan cepeškrāsni. Saimnieces nonāca pie secinājuma, ka ļoti liela nozīme ir mīltiem un to kvalitātei.

Sievās dalījās arī dažādajiem ticējumiem, parunām par maizes cepšanu. Kamēr klātesošie neformālā gaisotnē pārrunāja savu cepšanas pieredzi, telpas sāka piepildīties ar saldu smaržu - baltmaize jau cepās, un meistars rūpīgi to uzmanīja. Kad maizīte bija gatava un izņemta no krāsns, uz brīdi to apsedza ar mitru duvelīti un nogaidīja, kamēr no maizītes vairs nenāk garaiņi. Pasākuma izskaņā visi mielojās ar svaigi cepto maizi un priečājās, cik garšīga tā sanākusi.

Arī mūsdienās, kad maizes cepšanā ienākušas modernās tehnoloģijas un gatavošana kļuvusi krietni vienkāršāka, vēl joprojām tiek piekoptas senās tradīcijas un cepšanas noslē-

Maizes cepšanas meistarū! Jānis Laganovskis sagriež nule izcepto maizīti.

pumi, kā izcept visgaršīgāko klapu. Šīs darbnīcas mērķis bija apzināt vietējos meistarus, lai viņu zināšanas un prasmes tiku nodotas tālāk - lai ikvienam interesentam rastos priekšstats par bagātīgo maizes cepšanas procesu un garšu pasaulli.

M.SILINAS teksts un foto
Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Par ko raksta kaimiņi

Dievnamu atgūst vitrāžas

Ķempju baznīcas draudzei un visiem līgatniešiem Otrās Lieldienas paliks atmiņā. Pēc svētīša tika atklātas restaurētās dievnama vitrāžas. Pabeigts darbs, kas ilga 12 gadus, un vitrāžas ar Jaunķempju muižas īpašnieka Zigismunda Gotliba fon Volfa un viņa sievas grāfenes Annas Karolines Mellinas dzimtas ģerboņiem baznīcas altārdalas logos atkal ir tādas kā pirms 135 gadiem.

"DRUVA"

Jubileju svin ar jaunības degsmi

Aluksne vienmēr lepojusies ar saviem pūtēju orķestriem. Tautas pūtēju orķestrī "Aluksne" nu jau ir daļa no pilsētas kultūras vēstures, bet Ernesta Glikas Aluksnes Valsts ģimnāzijas pūtēju orķestrī turpina kopīt un attīstīt kolektīvās muzicēšanas tradīcijas. Šis kolektīvs ar jubilejas koncertu "Krāsainā skaņu pasaule 65 gadu garumā" nosvinēja 65 gadu jubileju. Orķestra diriģents un mākslinieciskais vadītājs Sandors Līviņš, defilē vadītāja Ilze Līviņa un koncertmeistars Zigmārs Krūmiņš var būt gandarīti - orķestrī mūzikā sevi apliecinā arvien spilgtāk un daudzpusīgāk.

"MALIENAS ZINAS"

Baznīcai būs tornis

Biedrība "Krāslavas rajona partnerība" atbalstīja Krāslavas luterānu dievnama torna būvniecības projektu. To īstenojis Krāslavas luterānu draudze par projekta naudu. Krāslavas luterānu draudze ar šo projektu piesaistīja 49 000 eiro. Lai baznīca pēc būvdarbiem saglabātu valsts nozīmes kultūras pieminekļa statusu, pazīstamais sakrālo būvju pētnieks un arhitekts Valdis Šmits apsekojis ēku, pēc tam izstrādās skici.

"LATGALES LAIKS"

Aizvadīts konkursss "Laukiem būt!"

Konkursā "Laukiem būt!" 1. vietu un galveno balvu 2400 eiro kategorijā "Lauksaimniecības produkcijas pievienotās vērtības radīšana (tajā skaitā mājražošana un maza apjomā pārtikas pārstrāde)" šogad ieguva Velga Sermule no Rēzeknes ar mājas kārumiem "Cukurella"; kategorijā "Nelaunksaimniecības nozare (ražošana)" — Aija Zīmeliņa no Preiļiem ar attīstošām un radošām rotaļlietām ar stāstu; kategorijā "Nelaunksaimniecības nozare (pakalpojumi)" — Artūrs Dumbris no Tukuma ar ideju par radošu mūzikas darbnīcu; kategorijā "Lauksaimniecība" — Sintija Elste no Cēsim ar mikrodārzenēju, zaļumu un ēdamo puķu piedāvājumu restorāniem.

"RĒZEKNES VĒSTIS"

Ausekļa teātra aktieri smaida vienam mazam foto

Ausekļa Limbažu teātris aicināja draugus un sava talanta cienītājus uz iestudējuma "Mazs smaidošs foto" pirmizrādi. Daudziem Vizmas Belševicas stāsts "Tās dullās Paulīnes dēļ", pēc kura motīviem Tatjana Šverste veidojusi lugu, ir labi pazīstams. Par to gādājusi filma ar tādu pašu nosaukumu, kas uz ekrāniem nonāca 1979. gadā. Taču režisore Inta Kalniņa labi zināmājā ir atradusi jauno, kopā ar aktieriem sarūpēti vairāki pārsteiguma momenti, tāpēc skatītājiem bija interesanti vērot, kā tiek izspēlēts iecienītais sižets un spilgtkie tā momenti.

"AUSEKLIS"

Ceturtdaļgadsimtu senas vēstures atvēršana

Uzsākot Jāņa Daliņa stadiona pārbūves darbus, notika interesanta procedūra — stadiona tribīnu pagrabstāvā no sienas tika izņemta tur 1993.gada 5.novembrī iemūrētā metāla kapsula ar vēstījumu nākamajām paaudzēm. Simboliski, ka šajā brīdi klātesošo kuplajā pulkā bija gan kungi un dāmas, kuri tobrīd bija pašos spēkā gados, gan jaunieši, kuri dzimuši jau pēc vēstījuma starta.

"LIESMA"

Organizē tikšanos ar psihologu

Krāslavas jauniešu klubā telpās biedrība "Krāslavas māmiņu klubs" organizēja pasākumu, kas pulcēja pusaudžu vecākus uz tikšanos ar eksistenciālo psihologu Marku Jermaku. Divu lekciju blokā "Kā saprast mūsdienu pusaudzi" tika iesaistīts katrs klātesošais. Ľoti taktiski, ar piemēriem no savas pieredzes psihologs izskatīja visus viņam uzdotos jautājumus. Par savu darbu Marks saka: "Šis ir projekts par cilvēka sirds atgriešanos pie sevis. Es ari meklēju ceļu pie savas sirds. Mācos milēt un pieņemt, piedāviju veiksmes un kritienus, realizējot savu dzīves aicinājumu."

"EZERZEME"

Balvu pamatskolā autori prezentē grāmatu

"Baltais lācis" atceļo uz Balviem

Sadarbībā ar Balvu Centrālo bibliotēku Balvu pamatskolā jaunāko klašu skolēniem bija iespēja tikties ar grāmatas "Baltais lācis" autoriem.

"Baltais lācis" - piedzīvojumiem bagāta bilžu grāmata bērniem, ko rādījuši trīs autori, savstarpēji sadarbujoties. Māksliniece Māra Višķa, pasakas autors Uldis Daugaviņš un pavārs Mārtiņš Sirmais uzskata, ka pasaka bērniem un vecākiem sola aizraujošus piedzīvojumus ne tikai lasot, bet arī darbojoties virtuvē.

Tikšanās sākumā Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Ligita Pušpure teica, ka parasti skolēni nāk uz lielo bibliotēku, bet šoreiz bibliotēka devusies ciemos uz skolu, turklāt kopā ar lasītāko grāmatu un tās autoriem. "Baltais lācis" bija iekļauta "Bērnu žūrijas" lasāmo grāmatu klāstā. "Grāmata ir neparasta tāpēc, ka baltajam lācim ir sešas ķepas. Viņa mamma sauca par Pankūku Princesi, bet tēti - par Lāci Filozofu. Baltais lācis prāto, - kas es esmu? Lāča kājas iesalst ledū, ķepas palidz viņam noturēties uz ledus gabala, un viņš dodas aizraujošā piedzīvojumā. Kad lācis ir izceļojies, viņš saprot, ka no neparastajiem atgadījumiem rodas receptes, ko lācis savā ceļojumā iemācās. Atgriezies Lācuciemā, viņš kļūst par Balto Pavāru," ar grāmatu iepazīstina Ligita Pušpure.

Mākslinieces Māras Višķas ideja iedvesmojusi rakstnieku Uldi un pavāru Mārtiņu. "Grāmata ir interesanti uzbrūvēta. Vienā pusē - stāsts par balto lāci, bet otrā pusē - receptes, kas papildina stāstu. Nācot klāt receptēm, atklājās interesanti tēli, lietas, un man nācās savus zīmējumus labot, papildināt. Ideja par grāmatu radās tāpēc, ka man pašai ir bēri un viņiem ir grūti iedot ēst kaut ko jaunu. Kā visiem, arī viņiem garšo konfektes un saldumi, bet burkāni vai cits veselīgs dārzenis - nē! Viņi nedzīvo laukos un burkānu nevar izraut no dobītes un pagaršot. Kas atliek? Bēri ēdienā jāieinteresē, kaut vai izveidojot ēdienu kā attēlu. Tad domāju, kā pasaku, stāstu sasaistīt ar receptēm, lai rastos vēlme pagaršot ko citādu, veselīgāku," grāmatas ideju atklāja Māra Višķa.

Bet radās jautājums, kāpēc grāmatai dots tāds nosaukums? Kad ilustrāciju autore bijusi maza un mācījusies sākumskolā, bet mamma bijusi darbā, viņa bēriem atstājusi uz galda maizītes, ko ēst pēc skolas. "Tad sākām ar draudzeni domāt sviestmaizes pašas. Eksperimentējām, krāvām tām virsū dažādus produktu tornīšus. Sapnojām par savu restorānu, kura nosaukums būtu "Baltais lācis", atcerējās Māra. Nu šis nosaukums ir izdzīvojis no skolas gadiem un nokļuvis uz grāmatas vāku. Māra atzīst, - lai ilustrācijas iekļūtu grāmatā, vajadzēja cilvēku, kurš uzraksta pašu pasaku, jo viņa to darit neprot. "Manā darbā, kas ir reklāmas aģentūra, ir jauks kolēģis Uldis Daugaviņš. Viņš vēl nebija sacerējis nevienu grāmatu, bet es izstāstīju stāstu, un mana ideja viņu aizrāva. Un viņš sacerēja! Par vilcieniem, kuri lido virs

Māksliniece Māra Višķa. Viņa atklāja, ka zīmēšana šai grāmatai bijusi laikietilpīga. "Bēri ir mani fani, viņiem patīk tas, ko es daru. Ko jūs aizsūtītu lācim? - jautāju bērniem. Sofija uz Ziemeļpolu sūtītu vīnegas un medu, bet Atis - baltmaizi, jo tā viņam garšo," teica māksliniece.

Mārtiņš Sirmais Balvu pamatskolas bibliotēkā. Viņš šo grāmatu lasījis dēlam, runājis par uzzināto un jautājis, ko viņš gribētu no tēva receptēm šajā grāmatā. Savā ģimenē kopā ar bērniem izgudrotas un izmēģinātas dažādas asprātīgas receptes, un nu tās vietu atradušas bērnu grāmatā.

Skolēniem interese liela. Balvu pamatskolas bibliotēkā bija pulcējušies jaunāko klašu skolēni. Grāmata "Baltais lācis" bija lasījuši daudzi no viņiem, tāpēc zināja, kādus jautājumus uzdot tās autoriem. "Bērnu žūrijā" šī grāmata ar 891 balsi ieguva 2.vietu 9+ grupā. Pasākuma noslēgumā Mārtiņš Sirmais cienāja skolēnus ar visu klātbūtnē gatavotām saldējuma konfektēm.

bezdibeni, par to, kā no debesīm krit debesmanna, kā sala virpuļo okeānā...," pasakas autoru uzslavēja Māra. Tad viņa uzrunāja pavāru Mārtiņu Sirmo. "Ilgi viņa no manis spieda ārā receptes, ilgi. Es nevarēju saņemties. Sanāk, ka kopā ar šo man jau ir trīs grāmatas. Bet tik skaista nav neviena," atzinās Mārtiņš. Vai šo pasaku var lasīt pirms miega? Grūti pateikt, ja nu bēriem sagribas pagatavot kādu recepti, kur paliks miegs? Bet arī dienā bēriem var atgādināt vakarā lasīto un dienā gatavot receptēs uzrakstīto. Radās arī jautājums - kādā tehnikā gatavotas ilustrācijas? Izrādās, māksliniece eksperimentējusi, zīmējot gan ar zīmuli, gan flomāsteriem, gan ūdenskrāsām, veidojot tādas kā kolāžas. "Šajā grāmatā ēdiens ir nevis gala, bet izejas punkts, jo līdzās veselīgas ēšanas vērtībai tā piedāvā plašāku, iekļaujošāku vērtību - radošu attieksmi pret savu ikdienas dzīvi," atzīts kādā grāmatas vērtējumā. Grāmatas dizainu veidojuši mākslinieki Rūta Briede un Artis Briedis.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Foto - Z.Logina

Foto - Z.Logina

Foto - Z.Logina

Svarcelšana

Startē Telšos un Daugavpili

Nepalaid garām!

"Prieka tūre" – rallijs tikai sievietēm!

12.maijā jau trešo gadu pēc kārtas notiks rallijs tikai sievietēm "Prieka tūre". No pulksten 10 līdz 11 notiks komandu ierašanās, tehniskā komisija, reģistrācija Balvu Valsts ģimnāzijas iekšpagalmā, Dārza ielā 2. Pulksten 12 turpat tiks dots svinīgais starta šāviens. No pulksten 15 līdz 18.30 – finišs pie Kubulu pagasta kultūras nama. Pulksten 20.30 – apbalvošana un nomināciju pasniegšana Kubulu pagasta kultūras namā.

Pieteikties dalībai rallijā var elektroniski, sūtot pieteikumu un komandas kopbildi uz e-pastu: prieka_ture@inbox.lv. Reģistrācija līdz 7.maijam. Vairāk informācijas Balvu Sporta centra mājaslapā - sociālajā tīklā facebook.com.

Īsumā

Iegūst Latvijas čempiona titulu

Foto - no personīgā arhīva

Sacensības Daugavpili. Daugavpils atklātajās meistarsacīkstēs svarcelšanā 2002.gadā dzimušajiem un jaunākiem sportistiem Balvu Sporta skola var lepoties ar jauniem panākumiem: Kristiāns Panga (attēlā – trešais no kreisās pusēs) un Lauris Logins (attēlā – pirmais no kreisās pusēs) izcīnīja arī kausus absolūtajā vērtējumā, jo iekļuva starp sešiem labākajiem pēc Sinklera punktu tabulas starp visiem startējušajiem svarcelējiem.

Balvu Sporta skolas svarcelēji ar panākumiem atgriezušies mājās no starptautiskām un pašmāju svarcelšanas sacensībām.

No 9. līdz 11.martam Lietuvas pilsetā Telšos notika Lietuvas neatkarības gadadienai veltīts 28.starptautiskais turnīrs svarcelšanā. Sacensības notika pēc Sinklera punktu tabulas (personīgais svars pret pacelto svaru divīcīņas summā). "U-10" vecuma grupā 3.vietu izcīnīja ADRIANS ARHIPOVS, "U-13" vecuma grupā 5.vietā ierindojās EDIJS KEIŠS, 6.vietā – ALEKSS BLONSKIS, "U-17" vecuma grupā 2.vietu ieguva RALFS BOLDĀNS. Savukārt "U-15" vecuma grupā pārliecinošu uzvaru un kausu ar rezultātu 100 kilogrami + 125 kilogrami izcīnīja LAURIS LOGINS, iegūstot 1.vietu. Tāpat jāpiebilst, ka L.Logins pēc sacensībām Telšos no 11. līdz 20.martam atradās Latvijas Republikas jauniešu izlases māčību

- treniņu nometnē Ventspilī.

Mūsu svarcelēji piedalījās arī Daugavpils atklātajās meistarsacīkstēs svarcelšanā 2002.gadā dzimušajiem un jaunākiem. Meiteņu grupā pēc Sinklera punktu tabulas SANDIJA KEIŠA izcīnīja godalgoto 2.vietu. Jauniešu grupā svara kategorijā līdz 35 kilogramiem 2.vietu ieguva RAIVO KEIŠS. Svara kategorijā līdz 40 kilogramiem 3.vietu izcīnīja EDIJS KEIŠS, 5.vietu – RALFS DAMBĪTIS. Svara kategorijā līdz 50 kilogramiem 5.vietu ieguva ADRIANS ARHIPOVS, 6.vietu – RAIVO NĀGELS, 7.vietu – OSKARS PASIKOVVS. Svara kategorijā līdz 62 kilogramiem 5.vietā ierindojās JĀNIS MARKUSS ELSTS. Svara kategorijā līdz 69 kilogramiem 5.vietu izcīnīja ALEKSS BLONSKIS, 6.vietu – RALFS PLAVNIEKS. Svara kategorijā līdz 77 kilogramiem 2.vietu ieguva KRISTIĀNS PANGA. Savukārt svara kategorijā virs 85 kilogramiem nepārspēts palika un 1.vietu izcīnīja LAURIS LOGINS.

Futbols

Gatavojas startam pirmajā līgā

Balvenieši piedzīvoja zaudējumu arī otrajā pārbaudes mačā Rīgā pret komandu "Albatroz", kura ir izteikta ārzemnieku komanda – tajā spēlē tikai viens latvetis. Savukārt trešajā spēlē pret Preiļu futbolistiem mūsējie uzvarēja. "Balvu Sporta centra" galvenais treneris JĀNIS ZAKĀRĪTS gan uzsver, ka tās ir tikai pārbaudes spēles, kuru rezultātus nevar vērtēt objektīvi. "Dota jā brīdī notiek sagatavošanā posms un komandu treneri eksperimentē, lai sezonas laikā parādītu pēc iespējas labākus rezultātus. Jebkurā gadījumā intensīvi strādājam treniņos un spēlētāji būs savā optimālākajā sportiskajā formā," stāsta J.Zakārīts.

Jau rakstījām, ka 28.februāris "Balvu Sporta centram" un visam Balvu novadam nesa ļoti patīkamas ziņas.

Šajā dienā "Balvu Sporta centra" futbola komanda saņēma pozitīvu Latvijas Futbola federācijas (LFF) Kluba licencēšanas komisijas lēmumu par "LFF-B" licences piešķiršanu. Tas nozīmē, ka pēc 14 gadu pārtraukuma Balvu futbols jau pavisam drīz – aprīļa beigās – atgriezīsies Latvijas futbola čempionāta 1.līgā, kas ir otrā spēcīgākā futbola līga valstī uzreiz aiz virslīgas. Kopumā 1.līgas čempionātā startēs 12 komandas. "Balvu Sporta centra" komanda visas mājas spēles (kopumā 12) aizvadīs Rugāju stadionā, kur ir vienīgais nepieciešamajām prasībām atbilstošs futbola laukums (ar sintētisko segumu) Ziemeļaustrumu reģionā. Pēdējo reizi balvenieši šajā līgā startēja 2004.gadā, kad mūsu pilsētu pārstāvēja "Balvu Vilki / ATU" komanda.

"Balvu Sporta centra" komandas futbolisti, gatavojoties startam 1.līgā, kopumā aizvadījuši trīs pārbaudes spēles. Pirmajā no tām mūsu futbolisti piekāpās FK "Smiltene/BJSS".

Tikmēr zināms arī čempionāta kalendārs. "Balvu Sporta centrs" savu pirmo spēli turnīrā aizvadīs 21.aprīli pulksten 16 izbraukumā "OC Rēzekne" mākslīgajā laukumā pret "Rēzeknes FA/BJSS" futbolistiem. Savukārt jau 28.aprīli pulksten 17 mūsējie futbolisti aizvadīs mājas spēli, Rugāju stadionā tiekoties ar "RTU FC/Skonto Academy" futbolistiem. Pēc tam 5.maijā pulksten 16 Rugāju stadionā būs vēl viena mājas spēle pret "JDFS Alberts". Lai apskatītu pilnu spēļu kalendāru, apmeklējiet Latvijas Futbola federācijas mājaslapu www.lff.lv vai "Balvu Sporta centra" mājaslapu [sociałajā tīklā facebook.com](https://www.facebook.com/Balvu-Sporta-centra-100000000000000/).

Šogad orientešanās seriāls "Latgale Open 2018", spoži spīdot pavasara saulei, sākās jau 3.aprīlī ar startiem pie Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas. Orientešanās seriāls ir sezonālās treniņsacensības, kas regulāri norisinās darbdienu vakaros no marta līdz oktobrim. "Latgale Open" starti būs piektdienu pēcpusdienās. Tajās drikst startēt gan pieredzējuši sportisti, gan amatieri, gan arī bērni un skolēni. Sacensību organizators, orientešanās kluba "Baisie eži" vadītājs Aigars Andersons ir gandarīts, jo pirmā kārtā sagādājusi pārsteigumu - piedalījās vairāk nekā divi simti dalībnieku. Nākamā kārtā notiks 20.aprīlī, tikai starta vieta būs nevis skvērā, kā minēts afišās, bet gan parkā vai pludmales rajonā. "Apsekosim apvidu un darīsim zināmu pirms sacensībām. Gribas, lai nav jābrien pa peļķēm," teic Aigars Andersons.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Foto - Z.Loginā

Jaundzimušie

Vecāki nolej, ka meitu sauks par Elizu Lauru. 16.martā pulksten 20.52 piedzima meitenite. Svars – 3,030kg, garums 53cm. Meitenītes vecākiem Sindijai Ozolai un Modrim Tokam no Alūksnes šis ir pirmais bērniņš. Vēl pirms bija zināms gaidāmā mazuļa dzimums, topošie vecāki sapņoja par puiku, taču, kad ceturtajā grūtniecības mēnesi uzzināja, ka tā būs meitenite, priečājās tikpat ļoti. Jo galvenais bija, lai bērniņš piedzimst vesels. Pēc jaundzimušas nākšanas pasaulē Sindija un Modris mazulīti nosauca par Elizu Lauru. Sindija skaidro, - vārds Eliza pie viņas *atnāca* jau pašā grūtniecības sākumā, un vēl tad, kad nebija zināms dzimums, viņa visiem

apgalvoja vienu un to pašu. Ja piedzims meitiņa, viņu sauks par Elizu. Savukārt pie savā otrā vārda jaundzimusī tika, pateicoties savai krustmātei, Sindijas māsai Laurai. "Māsa dzīvo ārzemēs un uz Latviju atbrauks kaut kad vasarā. Tad arī meitiņu nokristīsim un sarīkosim svētkus," teic jaunā māmiņa. Viņa stāsta, ka ļoti laimīgi par Elizas Lauras nākšanu pasaulē ir arī abu vecāki, kuriem šis ir pirmais mazbērniņš. "Mums ir ļoti interesanta situācija – abas meitiņas vecmammas ir Ineses, un arī vecmāte, kura palīdzēja Elizai Laurai nākt pasaulē, bija Inese. Interesanta un skaista sakritība," secina Sindija Ozola no Alūksnes.

Būs Loti! 21.martā pulksten 14.49 ģimenes dzemdībās piedzima meitenīte. Svars – 4,395kg, garums 57cm. Meitenītes vecākiem Lindai Fedotovai un Dmitrijam Jamščikovam no Apes novada šis ir trešais bērniņš. Jaundzimušo mājās ar nepacietību gaida divas māsas – Loreta, kurai ir 14 gadi, un deviņgadīgā Laura. Linda stāsta, - tā kā abām vecākajām māsām vārdi sākas ar burtu 'L', arī šoreiz viņa ar viru negribēja lauzt iedibināto skaisto tradīciju. Turklat viens no nosacījumiem bija, lai vismaz tuvākajā apkārtnē tāds vārds nav sastopams. "Godīgi sakot, vārda došanas uzdevums nav nemaz tik viegls, it īpaši, ja vēl jāizvēlas vārds ar kādu konkrētu burtu. Otra lieta, ir asociācijas ar kādu konkrētu vārdu –

pati strādāju bērnudārzā, līdz ar to pazīstami ļoti daudzi bērniņi. Taču tas nebūt nenozīmē, ka mūsu trešā meita palika bez vārda! Nepalika vis! Mēs viņu nosaucām par Loti! Tagad māsas par sevi varēs dziedāt kā labi zināmajā dziesmā, – mēs bijāmī trīs māsiņas... Turklat arī vārda skaidrojums Lotei bija labs – nosvērta un nav divkosīga. Labas rakstura īpašības," secina nu jau trīs bērnu mamma. Jautāta, kuram no abiem vecākiem jaundzimusī līdzinās pēc skata, Linda daudz nedomājot atbild – tētim. Lote no tēta mantojusi Dmitrija tumšos matus, uzacis un acis. Vārdu sakot – īsta tēva meita!

Vecvecāki no Austrālijas brauks apraudzīt pirmo mazdēlu. 26.februārī pulksten 7.22 piedzima puika. Svars – 3,420kg, garums 56 cm. Puisēna vecākiem Lindai un Tomasam Hamfrīsiem no Cesvaines novada šis ir pirmais kopīgais bērniņš, bet ģimenē vēl aug divas meitenes – 8 gadus vecā Alise un Melodija, kurai ir trīs gadi. "Arī pirms trīs gadiem, kad gaidīju Melodiju, braucu dzemdēt uz Balviem.

Man ļoti patika gan mājīgās palātas, gan personāla attieksme, tādēļ arī šoreiz nemaz nebija jāprāto, uz kuru slimnīcu doties," teic Linda. Jaunā māmiņa stāsta, ka topošā mazuļa dzimumu uzzināja 22.grūtniecības nedēļā, taču vēl pirms tam viņas intuīcija lika nojaust, ka šoreiz patiešām varētu būt puika. Par to liecināja arī kāre pēc stiprākiem un sātīgākiem ēdienu, kādas, gaidot meitiņas, nebija. "Esmu dzirdējusi par tautas teicienu, ka meitas topošajām mammām atņem skaistumu. Šķiet, zināma taisnība tam ir, jo šajā grūtniecībā izskatījos daudz harmoniskāka, nekā gaidot Melodiju," atklāj nu jau trīs bērnu mamma. Pēc dēļa nākšanas pasaulē Linda un Tomass puiku nosauca par Roju. Jaunā māmiņa skaidro, - tā kā viņas vīrs ir austrālietis, svarīgi bija izvēlēties vārdu ar starptautisku skanējumu, lai var saprast arī Tomasa tuvinieki un radi. Pavisam drīz Hamfrīsu ģimenē gaidāms liels notikums, jo no Austrālijas apciemot savu pirmo mazbērnu ieradīsies viņa vecvecāki. "Tomasa vecākiem tas būs pamatīgs ceļojums, jo celā jāpavada 23 stundas. Taču viņi ir apņēmības pilni doties uz Latviju apraudzīt mazo Roju. Tiesa gan, nevar teikt, ka vectēvs ar vecmammu mazdēlu nav redzējuši, jo kopš viņa pirmās dzimšanas dienas ik pa laikam *whatsappā* aizsūtām kādu jaundzimušā bildīti. Droši vien līdz maijam, kad viņi atbrauks, puika būs vēl krietni paaudzies," prāto Linda.

7 ir viņu laimīgais skaitlis! 7.martā pulksten 10.09 piedzima meitenīte. Svars – 3,500kg, garums 55kg. Meitenītes mammai Viktorijai Bantersonei no Alūksnes šis ir ceturtais bērniņš – mājās ir 10 gadus vecais dēls Rodrigo, Gints, kuram ir 4 gadi, un divus gadus mazā Nikola. Nu jau četru bērnu mamma priečājas, ka tagad ģimenē bērniem ir līdzsvars – divi dēli un divas meitas. Labāk nemaz never var būt! "Jaundzimušo nosaucām par Anniku, kaut gan sākumā padomā bija vēl viens vārda variants – Linna. Teikšu, kā ir, šoreiz vārda izvēle šķita patiešām diezgan grūts un sarežģīts uzdevums. Taču pieņemt gala lēmumu palīdzēja vīrs Kristaps, kuram arī Annika šķita daudz piemērotāks vārda variants," skaidro Viktorija. Jaunā māmiņa stāsta, ka Kristaps palika mājās ar bērniem, kamēr Viktorija devās uz slimnīcu. Taču šis fakts nebija šķērslis tam, lai vīrs nebūtu klāt svarīgajā dzives brīdī. Vien piecas minūtes pēc tam, kad Annika nāca pasaulē, viņš jau bija slimnīcā un turēja jaundzimušo savās rokās. Lūkodamās uz Anniku, Viktorija smaidot piebilst, - pagaidām izskatās, ka vismaz šī meitiņa būs līdzīga viņai, jo visi pārējie bērni ģimenē pēc skata ļoti līdzinās tēvam. Un vēl nu jau četru bērnu mamma ļoti priečājas par faktu, ka meitiņa nāca pasaulē tieši 7.martā, jo šis datums ģimenē ir laimīgais. "Es pati esmu nākusi pasaulē 7.maijā, tāpēc ļoti gribēju, lai meitiņas dzimšanas diena arī iekrīt 7.datumā! Tā tas arī notika, par ko esmu ļoti, ļoti priečīga. 7 mūsu ģimenē ir laimīgais skaitlis – to es zinu noteikti," apliecinā Viktorija.

Vēl dzimuši:

9.martā pulksten 18.05 piedzima meitenīte. Svars - 2,610kg, garums 48cm. Meitenītes mamma Santa Apšenieiece dzīvo Balvu novada Briežuciema pagastā.

10.martā pulksten 14.50 piedzima puika. Svars - 3,355kg, garums 52cm. Puisēna mamma Zane Moroza dzīvo Alūksnes novada Jaunalūksnes pagastā.

21.martā pulksten 17.54 piedzima puika. Svars - 3,730kg, garums 55cm. Puisēna mamma Laura Aņifonova dzīvo Balvos.

23.martā pulksten 8.12 piedzima meitenīte. Svars - 3,500kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Dace Žigure dzīvo Alūksnē.

Ģimnāzistu panākumi konferencē

23.martā Daugavpils Universitātē jau astoto reizi notika Latgales reģiona skolēnu zinātniskās pētniecības darbu konference, kas pulcēja vairāk nekā 200 Latgales reģiona vispārējās izglītības iestāžu labāko zinātniski pētniecisko darbu autorus.

Kopumā konferencē 23 sekcijās prezentēja 169 zinātniski pētnieciskos darbus no 37 Latgales reģiona vispārējās izglītības iestādēm. Ari šogad Balvu Valsts ģimnāzijas skolēni, kuri savos darbos atspoguļoja pētījumus par sabiedrībā aktuāliem jautājumiem, tika uzaicināti uz konferenci. Tieslietā sekcijā darbu "Nāvessods un tā atcelšana Latvijā" veiksmīgi aizstāvēja Paula Paidere (skolotāja konsultante Irēna Šaicāne) un ieguva II pakāpi konferencē. Darbu "Fosiliju un devona iežu atsegumu aizsardzības iespēju izpēte Ziemeļlatgalē" Zemes zinātņu un ekonomiskās ģeogrāfijas sekcijā prezentēja Paula Rutmane, Džūlija Apine un Madara Lapse (skolotāja konsultante Valentīna Pužule), iegūstot II pakāpi. Tāpat konferencē II pakāpi ieguva Kristīne Budeviča (skolotāja konsultante Anna Barbaniška), veselības zinātņu sekcijā prezentējot darbu "Jauniešu stājas problēmas un to aktualitāte", bet Guna Apša (skolotāja konsultante Anna Barbaniška) veselības zinātņu sekcijā ieguva III pakāpi par darbu "Vegetārisms, tā ietekme uz organismu". Lepojamies ar saviem audzēkņiem un vēlam veiksmi, jo visi darbi izvirzīti Latvijas skolēnu 42. valsts zinātniskās pētniecības darbu konferencei.

INĀRA KONIVALE

Pedagogi gūst jaunu pieredzi

Jau piekto gadu Balvu Valsts ģimnāzijā marta brīvdienās ieradās izglītības darbinieki no tuvākiem un tālākiem novadiem, lai pārrunātu svarīgākās aktualitātes mācību un audzināšanas darbā, mācītos un dalitos ar labās prakses piemēriem. Ari 22.marta metodiskajā dienā "Darīt, mācoties un daloties pieredzē" ģimnāzijā pulcējās 74 pedagogi no Balvu, Baltinavas, Rugāju, Viļakas un Gulbenes novada.

Sākot ar 2018./2019. mācību gadu, kad Latvijas skolās uzsākta pakāpeniska pāreja uz jauno, kompetencē balstīto saturu izglītībā, kas paredz mācīšanas pieejas maiņu, Balvu Valsts ģimnāzijā ir daudz strādāts, lai sagatavotos šai pārejai, lai mācību darbu organizētu tā, ka rezultātā skolēniem tiktu attīstītas dzīvei svarīgas zināšanas, prasmes un attieksmes. Ar to, ko paši mācījušies par mūsdienīgas mācību stundas organizēšanu kursošiem un semināriem, sadarbojoties un vērojot viens otru stundas, ģimnāzijas skolotāji metodiskajā dienā dalījās ar citu novadu kolēgiem. Starpnovaladu izglītības darbinieki piedalījās 14 mācību stundās, kuras vadīja vēstures skolotājas Irēna Šaicāne, Mudīte Stepanova, angļu valodas skolotājas Inga Vanaga un Irīna Krivošējeva, matemātikas skolotāja Anita Kamendere, bioloģijas skolotāja Anna Barbaniška, psiholoģijas skolotāja Sandra Mozule, ķīmijas skolotāja Velta

Učelniece, latviešu valodas un literatūras skolotāja Rudīte Priedeslaipa, informātikas skolotāja Daiga Kante, vizuālās mākslas skolotāja Indra Keiša un fizikas skolotājs Edgars Kamenders. Ģimnāzijas pedagogi, izmantojot dažādas mācību metodes un paņēmienus, demonstrēja savās stundās sadarbības, pašvadības, domāšanas, radošuma, komunikatīvo prasmju, tekstpratības, digitālpratības un starppriekšmetu saiknes, kā arī bilingvālā mācību modeļa iedzīvināšanu mācību procesā, parādot iemācīto zināšanu un prasmju izmantojumu ikdienas dzīvē. Stundās tika izmantoti dažādi atgriezeniskās saites veidi.

Pēc vēroto stundu un refleksijas daļas metodiskās dienas dalībniekus sveica skolas direktore Inese Paidere un Balvu novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Inta Kaļva. Savukārt Rīgas Juglas vidusskolas direktore Aija Melle dalījās pārdomās par skolu un skolotāju 21.gadsimtā. Lektore runāja par to, ka laiks, kad ejam uz jauno izglītības saturu, no vienas puses uzliek jaunu atbildību skolotājam, no otras puses raisa pārdomas par to, kādu skolu, skolotāju un skolēnu vēlamies redzēt nākotnē. Viņa arī uzsvēra, ka galvenais pārmaiņu resurss ir skolotājs, ka šobrīd izglītības kvalitātes novērtēšanā 80% aizņem akadēmiskie sasniegumi, 15% - kultūra (vērtības) un apmēram 5% - personības izaugums, taču visam vajadzētu

būt līdzsvarā.

Būtiskākie kritēriji, pēc kuriem mērīt izglītības kvalitāti, ir skolas spēja reaģēt uz pārmaiņām, katra skolēna personības izaugums, kvalitatīva mācību stunda, profesionāls skolotājs, skolas vērtības un sadarbība ar vecākiem. Skolotājiem Aija Melle vēlēja ticēt sev un savu skolēnu spējām, atrast domubiedrus, iet savu ceļu un sasniegt rezultātus. Par dziļo mācīšanos savās atzīpās dalījās Balvu pamatskolas direktore vietniece Gunīta Pugeja. Viņa runāja par to, kādai jābūt mācību stundai, par Solo taksonomiju - mācību procesa diferenciāciju, kas ļauj konstatēt līmeni, kādā katrs skolēns apgūst nepieciešamās zināšanas, prasmes un sniedz informāciju par to, kāda mācīšanās pieejā būtu piemērotāka skolēnam individuāli un visai klasei kopumā, kā arī dalījās pieredzē par eTwinning projektiem.

Metodiskās dienas dalībniekiem Didža Rijnieka dziesmu "Brīnumsvecītes" veltīja Balvu Valsts ģimnāzijas meiteņu ansamblis (skolotāja Aija Nagle) un instrumentālu skaņdarbu atskaoja 7.-8.klašu skolēni Una Romāne, Ričards Ķirsons un Mārtiņš Lāpāns. Diena noslēdzās ar Aijas Melles meistarklasi skolu vadītājiem un viņu vietniekiem par starpdisciplināro mācīšanos un profesionālu sarunu izmantošanu atskaišu un plānu vietā.

VALIJA MULDĪŅA, direktore vietniece

Radoša tikšanās Alūksnes muzejā

Vai var pārdot radošumu? Var!

Zinaida Logina

Alūksnes un Apes novada fonds uz iedvesmojošu tikšanos bija uzaicinājis neparastu pasākumu organizatori un TV seju Gundegu Skudriņu lekcijā "Kā trenēt radošumu?". Viņa pastāstīja par savu radošo nestandarda projektu tapšanas gaitu un ikvienam deva iespēju pārdomām, kā atraisīt un uzplaucēt radošumu. Uz tikšanos bija ieradušies arī radoši cilvēki no Balviem.

Iepazīstinot ar sevi, Gundega Skudriņa atzina, ka ar savu enerģiju var strādāt vairākus darbus. Cilvēki viņu vairāk pazīst pēc raidījumiem televīzijā, bet Gundegai ir arī sava radošā apvienība "Skudras metropole". "Ja viens darbīš dod maizīti, tad otrs – svestītu. Un otrādi," atzina Gundega. Viņa piebilda, ka radošā nozare ir specifiska. Māksliniekim, kuriem ir mazas algas, vēl jāmaksā nodokļi, arī jāēd un jābaro ģimene. Bet pāri tam var tikt tikai ar darišanas metodi! Viņa pastāstīja, ka pasākumu producentiem jādara visas iespējamās lietas, un tie ir gan labdarības, gan korporatīvie pasākumi. Viņa neslēpa, ka strādā gan ar lieliem valsts, gan mazākiem privātajiem pasākumiem. Dodas gan uz ārzemēm, gan uz vismažāko skoliņu Latvijā. Gundega pastāstīja par kādu projektu, kas tapis pirms trīs gadiem - eksperimentālo pop-up kafejnīcu Cēsis, Alus brūzī. Kafejnīcas darbības pirmajā nedēļā ēdienkartē, vide un telpa bija veidota, iedvesmojoties no pamānīmā impresionisma stila – caurspīdīgos galdus un krēslus apvija zaļojoši augi, viesus apkalpoja neparasti viesmīli – aktieri un gleznotāja, bet galdos mitinājās dzīvas zelta zivtiņas. "Bija prieks, ka cilvēki ne tikai baudīja neparastus ēdienus, sajūtas, bet uzzināja ko vairāk. Mana veiksmes formula ir, ka šajos projektos nav tikai saturs vai tikai forma. Es gribu, lai

nepazūd pievienotā vērtība. Nostrādā, ka ir kāda dziļāka jēga, kāpēc radits viens vai otrs pasākums," uzsvēra Gundega. Uz viņas rīkotajām perfomancēm nekad nav reklāmas, bet billetes uz tām izpērk dažu stundu laikā. Savulaik uz nepieradinātājām vakariņām bijētie maksājusi 60 eiro, bet tās izpirkuši momentā. Viņa atzīst, ka jādara tas, kas patik pašai, tad to sajutis arī citi cilvēki. Kāpēc, piemēram, nesarīkot tējas pēcpusdienas palmu mājā Botāniskajā dārzā? Kā pie viena gara galda paēst ar vienu kopīgu dakšību? Kā, spēlējot dambreti, iegūtos kauliņus var apēst? Kā radīt lampu, kura gan dod gaismu, gan ir ēdama? "Kad ġenerējām idejas, sapratu, ka tā ir absurdā, un paziņoju, ka lampu nebūs. Taču kaut kas aizķērās, un pēc nedēļas man zvana dizaineri ar pavāru un saka: lampas būs! Lūk, tā ir profesionalitāte! Viņiem bija iedegušās acis, un viņi izdomāja risinājumu. Viņos bija azarts un vēlme pierādīt gan sev, gan citiem, ka var izdarīt, ja ļoti, ļoti grib," skaidroja Gundega. Aizvadītājā gadā viņa ar komandu piedalījās starptautiskā festivālā "Bea World Festival 2017" Portugālē. No turienes viņi atgriezās ar sudrabu godalgū kultūras pasākumu kategorijā. Gastronomiskās performances "Gadalaiki" mērķis bija parādīt, ka gastronomija var mijiedarboties ar citām jomām – dizainu, mākslu, mūziku un ķīmijas zinātni. Lai rastu inovatīvus risinājumus, komandas cilvēki eksperimentēja, kombinējot sajūtas ar dažādiem laika apstākļiem, izceļot katras gadalaika burvību. "Katram gadalaika ciklam tika radīta īpaša vide, atmosfēra, dizaina objekti, ēdienvieta, dzīreni, mūzikas un performance. "Gadalaiku" norisē iesaistījām labākos Latvijas pavārus, horeogrāfus, aktierus, koristus, māksliniekus, fotogrāfus, gaismotājus un tehnisko personālu. Ierastas vakariņas aizstājām ar interaktīvu un izglitojošu darbošanos.

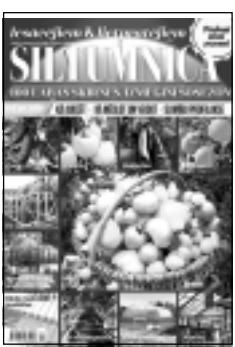
Gundega Skudriņa Alūksnē. Tikšanās laikā viņa atzina, ka arī radošums ir tāda pati prece kā citas, un arī to var pārdot. Ja spēj pārvarēt slinkumu, kūtrumu un negribēšanu, cilvēks var izdarīt brīnumu lietas.

Uz katru no gadalaiku cikliem billetes tika izpirktas stundas laikā," skaidroja Gundega. Viņa smēja, ka pašlaik visi grib pavasari, un pasākums ar šādu ievirzi iedarbosies uz cilvēkiem emocionāli. Viņai ir kāds noslēpums no trīs burtiem - "PSP", kas nozīmē - pacel savu pēcpus! "Man šī formula palīdz nospiest rokturi un atvērt arvien jaunas durvis. Katru reizi jāveido citāds produkts, lai neatkārtojas iepriekšējie. Jā, to kubu var pārkārēt 40 reizes, bet tas būs cits dekors. Katram pasākumam jābūt notikumam! Mūsu latiņa ir uzstādīta ļoti augstu. Mēs zinām, kas ir kvalitāte, estētika, laba scenogrāfija. To varu droši teikt, jo man ir bijusi iespēja salīdzināt neskaitāmas performances ārzemēs," pastāstīja Gundega. Viņa atzina, ka nesēz un negaida iedvesmu, bet ceļas, iet un dara. Ģenerē idejas, tur roku uz pulsa un strādā no sirds.

Foto - Z. Logina

Jaunākie žurnālu numuri

Žurnāla "Dārza Pasaule" speciālizlaidums "Siltumnīca"

- ⦿ Gan jaunās, gan labi pārbaudītas tomātu, gurķu, papriķas, baklažānu un meloņu šķirnes, ko "Dārza Pasaules" eksperti Mārīte Gailīte, Elga Bražūne, "Mārupes sēklas", dārzniecību "Ir" un "Dobītes" pārstāvji iesaka izmēģināt siltumnīcās šogad.
- ⦿ Soli pa solim. Mēnesi pēc mēneša. Kā kopt siltumnīcās augus kopš stādīšanas brīža maijā līdz siltumnīcās ieziemošanai oktobrī. Darbi, kas darāmi siltumnīcā katru mēnesi pēc kārtas.
- ⦿ Kā vēdināt, ēnot siltumnīcu.
- ⦿ Kā audzēt tomātus renēs, podos, uz terases.
- ⦿ Kādu segumu izvēlēties - plēvi vai polikarbonātu.
- ⦿ Profesionāļu ieteikumi, kādai jābūt siltumnīcāi – būvei un mikroklimatam, lai augi tajā justos labi?
- ⦿ Kā siltumnīcu uzcelt pašam? Soli pa solim no pamatu iemērišanas līdz stādīšanai un pirmajai ražai.
- ⦿ Cenu apskats siltumnīcām, ko šopavasar var nopirkт veikalos.
- ⦿ Visbeidzot - kā nevajadzīgu vai savu laiku nokalpojušu siltumnīcu pārvērst par stiligu atpūtas vietu dārzā. Fotostāsts no Valmieras puses.

Ilustrētā Pasaules Vēsture

- ⦿ Aizsargi: starp politiku un sabiedrību. Tūkstošiem starpkaru Latvijas iedzīvotāju iesaistās Aizsargu organizācijā, un 1939. gadā tajā ir aptuveni 61 000 dalībnieku. Sākotnēji aizsargi gādā par drošību laukos un palīdz policijai, bet vēlāk pārvēršas par paramilitāru struktūru, lai palīdzētu stiprināt valsts aizsardzību.
- ⦿ Bumbu lietus pār Maltu. Malta sala Vidusjūrā ir svarīga bāze, no kurās Otrā pasaules kara laikā briti var uzbrukt vācu un itāliešu kuģiem, kas piegādā pārtiku un karamateriālus Ervina Rommela komandētajiem spēkiem Ziemeļāfrikā.

- ⦿ Ne naglu, ne skrūvju. Ap 1300. gadu Norvēģijā ir 1000–2000 koka stāvaznīci, iespaidīgu koka katedrāļu, no kurām 28 ir saglabājušās līdz mūsdienām. Iespaidīgie dievnamī glabā vikingu mantojumu kokgriezumu mākslā un unikālus būvniecības tehniku noslēpumus.
- ⦿ Dod ādas, bet turies pa gabalu! Dzīvnieku mēslu, cilvēku urīnu un vairāku tonnu ozola mizu ieskauts, ādmīni apstrādā dzīvnieku ādas. Šis ir ļoti noderīgs amats, bet smirdīgs, tāpēc viduslaikos nebauda nekādu cieņu. Ādmīni dzīvo un strādā atsevišķos kvartālos, un viņu saikne ar sabiedrību ir vien miesnieki un ādu tirgotāji.

- ⦿ Zemē ierakta nāve. Amerikas pilsoņu kara laikā dienvidnieku ģenerālis Gabriejs Džeimss Reins konstruējaunu ieroci, ko liek lietā cīņā pret ziemeļniekiem. Tomēr pravietiski izrādās minu izgudrotāja vārdi: "Jautus ieročus vienmēr noraida kā nelikumīgus un barbariskus, kad tos lieto pirmo reizi, par spīti tam, visas valstis tos galu galā pieņem."
- ⦿ Grieķijas zaļais zelts. Ja var ticēt legendai, tad zaļo zeltu jeb olīvas pasaulei uzdzīvina ietekmīgā dieviete Atēna, un senie grieķi zina, kā vērtīgo dāvinājumu likt lietā.

- ⦿ "Alfetta" atstāj aiz sevis visus. Itāļu auto ražotājs "Alfa Romeo" 1937. gadā uzbūvē vienu no panākumiem bagātākajām sacīķu automašīnām pasaules vēsturē "Alfa Romeo 158".

- ⦿ Londona deg, pilsētas mērs guļ. 1666. gada 2. septembra pirmajās stundās piepeši aizdegas Londonas maiznieka Tomasa Farinera maiznīca. Vējš ātri pārsviež liesmas no mājas uz māju, līdz dažās stundās jau deg teju visa iekšpilsēta. Ieraudzījis uguns jūru, pilsētas mērs nospriež, ka labāk turpināt gulēt sava nama drošibā.

- ⦿ Kurš iznesīs atkritumus? Pasaules pirmo lielpilsētu iedzīvotāji gan bauða pilsētu dzīves priekšrocības, gan sastopas ar problēmām, kādās iepriekš neviens nepazina. Vienu no tām: kur likt atkritumu kalnus un aizpludināt fekāliju upes? Romas impērijā pilsētās to atrisina tik prasmīgi, ka pat 19. gadsimta Eiropā šiem risinājumiem nav līdziniekus. Simtiem gadu lāpstas, spaini un zirgu vilkti rati ir vienīgie ieroči cīņā ar atkritumu kalniem.

Prātnieks 3. kārtā

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv.

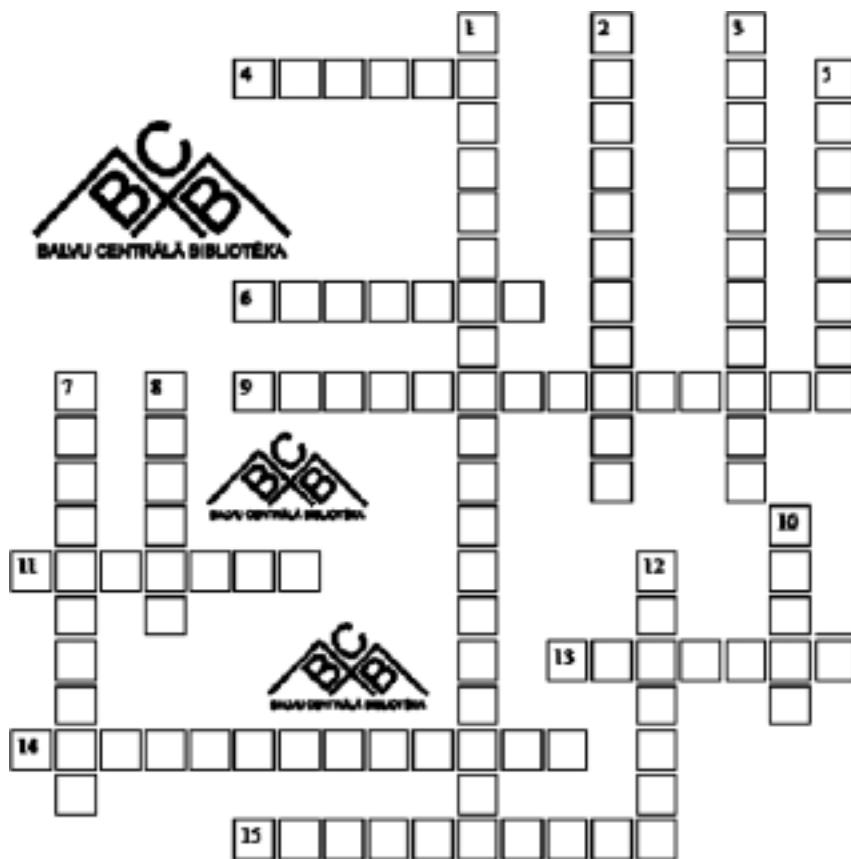
Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv.

Vertikāli

1. Memoriāls, kurš iekļauts Latvijas kultūras kanonā.
2. Viduslaikos atkritumu izvešanai izmantoja ...
3. Ar ko pirms simts gadiem inficējās gadīz trešā daļa pasaules iedzīvotājā?
5. Sudraba monēta ar diametru apmēram 40 mm un 29 gramu lielu svaru.
7. Ingas Gailes romāns.
8. Sadursme starp diviem cilvēkiem, kuras dalībnieki cīnās par savu godu.
10. Putns, kurš gandrīz visu dzīvi pavada lidojumā.
12. Aptieka vienā saknē.

Horizontāli

4. Kura dzīvnieka statuja atrodas Oslo centrālās stacijas tuvumā?
6. Digitālā valūta.
9. Gruzinu izcelsmes padomju politikis, kurš valdīja kā neierobežots diktators.
11. Amatnieks, kas apstrādā dzīvnieku ādas.
13. Beļģu rakstnieka Žaka De Dekera sarakstītais dzīvesstāsts.
14. Dailes teātra aktieris.
15. Izgrebta skulptūra. Raksturīgi Ziemeļamerikas indiāņu ciltīm.

Konkursa " Prātnieks" 2. kārtas atbildes

Vertikāli: 1. "Paradizes putni". 2. Karatē. 3. Aleksandrs Hercens. 6. Alpīnisms. 7. Alberts Špērs. 9. Dezinformācija. 10. Brīvības. 11. Velnarutks.

Horizontāli: 4. Haralds Zilzobis. 5. Turaidas pils. 8. Ķīna. 12. "Dvēselu putenis". 13. Glodenes. 14. Saukas ezers. 15. "Putnu grāmata".

Pareizas atbildes iesūtījusi: A. Mičule, D. Zelča, O. Zelča, I. Svilāne, Z. Pulča, V. Ločmele, L. Mežale, I. Homko, M. Kolomejeva, E. Kokoreviča, A. Jugane, J. Pošeika, A. Ruduks.

Balvu no apgāda Zvaigzne ABC saņem M. KOLOMEJEVA no Viļakas. Pēc balvas griezties Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrinis).

Kad atgriezīsies (Balvu gaļas kombināts)? Iesūtīja Anita Kukule.

Kas tas? Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Par marta labākās fotogrāfijas autori atzīta ANITA KUKULE ar fotogrāfiju "Kad atgriezīsies?", kas publicēta 29.martā. Pēc balvas griezties redakcijā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Lasītājs jautā

“Kā rīkoties, ja nepiekritu tehniskās apskates novērtējumam?”

Foto - no personīgā arhīva

Laikraksta “Vaduguns” redakcija saņēma lasītāja jautājumu, kā rīkoties, ja autovadītājs nepiekrit tehniskās apskates novērtējumam, kā rezultātā automašīnai, piemēram, pēc mēneša jāveic atkārtota apskate?

Iespējams, daļa autovadītāju to nezina, bet atbilde uz šo jautājumu nav tālu jāmeklē. Veicot kārtējo tehnisko apskati, tās noslēgumā ikvienam autovadītājam izsniedz transportlīdzekļa valsts tehniskās apskates protokolu. Laspas otrajā pusē atrunāta rīcība strīdu gadījumos un lēmumu apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtība par transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati un tehnisko kontroli uz ceļa. Šie noteikumi nosaka, - ja transportlīdzekļa uzrādītājs nepiekrit automašīnas un tā aprīkojuma tehniskā stāvokļa novērtējumam tehniskajā apskatē, transportlīdzekļa uzrādītājs, transportlīdzeklim nepametot tehniskās apskates vietu, pēc tehniskās apskates veikšanas vēršas pie attiecīgā CSDD nodajās priekšnieka vai viņa pilnvarotas personas, lai veiktu atkārtotu automašīnas apskati CSDD

nodaļas priekšnieka vai viņa pilnvarotas personas klātbūtnē. Ja domstarpības joprojām nav atrisināmas, transportlīdzekļa uzrādītājs piecu darbdienu laikā pēc automašīnas tehniskā stāvokļa vērtējuma piešķiršanas iesniedz CSDD valdei iesniegumu, kurā detalizēti izklāstītas tehniska rakstura domstarpības. Pēc iesnieguma saņemšanas CSDD rakstiski informē iesnieguma iesniedzēju par transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehniskā stāvokļa atkārtotās novērtēšanas vietu un laiku. Ja transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa kopējais novērtējums vai novērtējums pa atsevišķiem kodiem atkārtotajā novērtēšanā atšķiras no

sākotnējā novērtējuma, noteicošais ir atkārtotajā novērtēšanā piešķirtais novērtējums. Līdz atkārtotai transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa novērtēšanai remontdarbu vai komplektācijas izmaiņu veikšana konkrētajam transportlīdzeklim aizliegta. Savukārt, ja atkārtotajā novērtēšanā konstatēts, ka remontdarbi tomēr

veikti, vai, ja transportlīdzekļa uzrādītājs atsakās uzrādīt automašīnu atkārtotai novērtēšanai vai neierodas uz atkārtoto novērtēšanu, paliek spēkā iepriekš piešķirtais transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehniskā stāvokļa novērtējums. Visbeidzot CSDD lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktā kārtībā.

**No
atkārtotas
apskates CSDD
nodaļas
priekšnieka vai
viņa
pilnvarotās
personas
klātbūtnē līdz
sūdzībai tiesā.**

Plašāku informāciju varat iegūt transportlīdzekļa valsts tehniskās apskates protokola lapas otrajā pusē atrunātajos noteikumos vai internetā, sameklējot 2017.gada 30.maija noteikumus Nr.295 “Noteikumi par transportlīdzekļa valsts tehnisko apskati un tehnisko kontroli uz ceļa”.

Tiesu lietas

Izvairās no soda izciešanas un nepilda tiesas nolēmumu

Rēzeknes tiesā Balvos izskatīti un stājušies spēkā spriedumi krimināllietās par transportlīdzekļa vadišanu alkohola reibumā un bez autovadītāja apliecības un ļaunprātīgu tiesas nolēmuma nepildīšanu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību.

Brauc dzēris

Šī gada 16.februārī pulksten 17.30 Balvu novadā, ceļa Gulbene – Balvi 32.kilometrā, virzienā uz Balviem, ALEKSANDRS GULBIS 3,36 promiļu alkohola reibumā uz bez transportlīdzekļa vadišanas tiesībām vadīja transportlīdzekli “Audi 100 Avant”, līdz viņu apturēja Satiksmes uzraudzības rotas inspektors. Tādējādi vīrietis izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, jo A.Gulbis jau bija notiesāts ar Balvu rajona tiesas 2015.gada 22.septembra spriedumu par Kriminālikuma 262.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un sodits ar piespiedu darbu uz 140 stundām, atņemot visa veida transportlīdzekļa vadišanas tiesības uz četriem gadiem

(spriedums likumīgā spēkā stājās spēkā 2015.gada 3.oktobrī).

Tiesa nosprieda A.Gulbi atzīt par vainīgu un, daļēji pievienojot šajā spriedumā noteiktajam sodam daļu no neizciestā papildsoda pēc 2015.gada 22.septembra Balvu rajona tiesas sprieduma, vīrietim galīgo sodu noteica piespiedu darbu uz 200 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadišanas tiesības uz pieciem gadiem. Tāpat tiesa lēma piedzīt no apsūdzētā par labu valstij procesuālos izdevumus 15,65 EUR apmērā par alkohola koncentrācijas, narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespāda konstatēšanai veikto pārbaudi.

Ļaunprātīgi pārkāpj tiesas aizliegumu

Ar Rēzeknes tiesas 2018.gada 15.februāra lēmumu GUNTARAM ERTMANIM piemēroja pagaidu aizsardzības līdzekļus pret vardarbību, nosakot šādus pienākumus: atstāt mājokli Balvu novadā, kurā patstāvīgi dzīvo kāda cita persona, un aizliegumu atgriezties

un uzturēties minētajā mājoklī; aizliegumu atrasties minētajam mājoklim tuvāk par 50 metriem; aizliegumu uzturēties minētās personas darbavietā; aizliegumu satikties ar šo personu un uzturēt ar to fizisku vai vizuālu kontaktu; aizliegumu jebkurā veidā sazināties ar šo personu; aizliegumu, izmantojot citu personu starpniecību, organizēt satikšanos vai jebkādā veidā sazināties ar šo personu; aizliegumu izmantot šīs personas datus.

G.Ertmanis ar minēto lēmumu tika iepazīstināts 2018.gada 16.februārī norādot, ka lēmums viņam saprotams, par ko viņš parakstījis. Neskatoties uz minētajiem aizliegumiem, 2018.gada 17.februārī ap pulksten 22.20 G.Ertmanis, būdams alkohola reibumā, apzināti aizgāja uz daudzdzīvokļu māju un kļauvēja pie dzīvokļa durvīm. Tādējādi vīrietis ļaunprātīgi pārkāpa viņam noteikto tiesas aizliegumu atrasties mājoklim tuvāk par 50 metriem.

Tiesa nosprieda G.Ertmani atzīt par vainīgu un, pilnīgi pievienojot šajā spriedumā noteiktajam sodam daļu no neizciestā papildsoda

Informē policija

No 2. līdz 8.aprīlim Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā (Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadi) sastāditi pieci administratīvā pārkāpuma protokoli par atrašanos alkohola reibumā sabiedriskā vietā, divi protokoli par sīkā huligānisma gadījumiem un reģistrēti pieci ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem. Tāpat policijas darbinieki 12 reizes izbrauca uz ģimenes vai sadzīves rakstura konfliktu gadījumiem. Savukārt par transportlīdzekļa vadišanu alkohola reibumā soditi trīs cilvēki.

Pārkāpumi, kas saistīti ar cigaretēm

2.aprīlī Viļakas novada Medņevas pagastā 1982.gadā dzimis vīrietis pie sevis glabāja četras cigaretas ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām. Uzsākta administratīvā lietvedība.

8.aprīlī Viļakā 1963.gadā dzimuša vīrieša automašīnā “Volkswagen” atrastas cigaretas “NZ” bez Latvijas Republikas akcīzes markējuma. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Dzērumā un bez tiesībām

2.aprīlī Balvos 1977.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu “Audi” 2,47 promiļu alkohola reibumā. Šādu pārkāpumu vīrietis izdarīja atkārtoti gada laikā. Tāpat viņam nebija arī likumā noteiktā kārtībā iegūtas transportlīdzekļa vadišanas tiesības. Uzsākts kriminālprocess.

7.aprīlī Baltinavā 1993.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu “Ford” 0,68 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

8.aprīlī Balvos 1975.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu “Volvo” 1,72 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Skurbulī publiskā vietā

2.aprīlī Balvos 1970.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā dzērumā – 2,18 promiļu alkohola reibumā. Vīrietis nogādāja atskurbuvē.

3.aprīlī Balvos 1967.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā alkohola reibumā. Šoreiz vīrietim konstatēja 3,09 promiļu alkohola reibumu.

4.aprīlī Viļakā 1969.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās dzērumā – 2,84 promiļu reibumā. Vīrietis nogādāja atskurbuvē. Visos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Nozog motorzāģi un velosipēdu

3.aprīlī Balvos kādai personai piederošam šķūnītim uzlauzta atslēga un nozagts motorzāģis. Uzsākts kriminālprocess. Notiek izmeklēšana.

Iebrauc stāvošā auto

4.aprīlī Balvos, Krasta ielā, automašīnu stāvlaukumā stāvošā transportlīdzekli “Volvo” iebrauca nenoskaidrota automašīna. Vainīgais, neziņojojot par notikušo, notikuma vietu atstāja. Uzsākta administratīvā lietvedība.

pēc Rēzeknes tiesas 2016.gada 11.novembra sprieduma, vīrietim galīgo sodu noteica piespiedu darbu uz 50 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadišanas tiesības uz trīs gadiem, astoņiem mēnešiem un 15 dienām. Tāpat tiesa lēma uzdot Valsts probācijas dienesta Balvu teritorīlājai struktūrvienībai pārraudzīt G.Ertmani piespiedu darba izciešanas laikā.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Īsumā

Sāksies pieteikšanās platību maksājumu saņemšanai

No šī gada 11.apriļa līdz 22.maijam lauksaimnieki var pieteikties platību maksājumiem, iesniedzot Vienoto iesniegumu. Pēdējā diena, kad atbalsta maksājumiem varēs pieteikties ar kavējuma sankciju, ir 15.jūnijs, bet atbalsta apjomam tiks piemērots 1 % samazinājums par katru nokavēto darba dienu. Pieteikties platību maksājumiem varēs elektroniski Lauku atbalsta dienesta Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā.

Ari šogad LAD platību maksājumu iesniegumu pieņemšanas laikā organizē klātienes konsultācijas daudzos pagastu centros, lai palīdzētu klientiem aizpildīt pieteikumus elektroniski. Lauksaimniekiem bez maksas būs iespēja iesniegt pieteikumus gan minēto konsultāciju laikā, gan arī apmeklējot LAD klientu apkalošanas centrus. Informāciju par klātienes konsultāciju laikiem un norises vietām var lasīt LAD mājaslapā.

Iepriekšējie divi gadi ir pierādījuši, ka pieteikšanās platību maksājumiem elektroniski ļauj krietni ātrāk izmaksāt atbalsta maksājumus. Rekordliels skaits - 95% lauksaimnieku 2017.gadā saņēma Vienotā Platību maksājuma un Mazā lauksaimnieka shēmas gala maksājumus līdz gada beigām. Būtiski samazinās arī lauksaimnieku pieļauto kļūdu skaits iesniegumos. Pēdējo divu gadu laikā, kopš pieteikšanās notiek elektroniski, kļūdu skaits samazinājies vairāk nekā septiņas reizes. "Brīdinām, lai neaizmirstu" – sistēmā iestrādātais algoritms, kas lauksaimniekiem pasaka priekšā atbalsta veidus, kuriem lauksaimnieks var pieteikties, durbosies arī šogad.

Nosacijumus katra konkrētā atbalsta veida saņemšanai 2018.gadā var lasīt LAD mājaslapā, izvēlmē "Rokasgrāmatas un veidlapas".

Jautājumu un neskaidrību gadījumos lauksaimnieki var saņemt konsultācijas jebkurā LAD klientu apkalošanas centrā klātienē, rakstot e-pastu: klienti@lad.gov.lv vai zvanot uz informatīvo tālruni 67095000.

Atbalstu sniegs arī Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs.

Nakts

Diena

T 11.04		0		+9
C 12.04		0		+11
Pk 13.04		0		+13
S 14.04		+3		+17

Gismeteo.Jaunumi.

Veiksmes prognoze

10.aprīlis. Strīdigajā otrdienā daudziem strīdus ābols būs finanšu jautājumi: vai nu nesanemtie uzturlīdzekļi bērnam, vai nu laikā nesamaksātā alga, vai nu nepareizi aizpildītā deklarācija, vai nu domstarpības pirkšanas-pārdošanas darījumos, vai nu... Tā var turpināt līdz bezgalībai. Tāpēc šodien no finanšu lietām jēdzīgāk būtu atturēties vai arī tās risināt mierīgā ceļā, bez kliegšanas un savstarpejiem apvainojumiem. Šodienas sāpīgās vietas: kājas – celgali, ikri, potītes, vēnas.

11.aprīlis. Slinkajā trešdienā nav ko mocit ne sevi, ne citus ar pārmetumiem par nevēlēšanos strādāt. Vienkārši šodien ir tāda diena. Un neviens ne pie kā nav vainīgs. Tāpat dažiem var uzņākt naudas tērēšanas lēkme gan spēļu zālē, gan veikalā. Pačukstēšu, ka nav vērts..., jo lielais vinnests tiks tam bārdainajam vecim, kurš no tevis sēž pa labi, pie tā spēļu automāta... Bet tava izmēra stilīgo kleitu tev no deguna priekšas veikalā nocels dāma no tās blakus iestādes pāri cejam. Un visas dienas garumā tev būs tāda sajūta, ka neviens mani nesaprot...

12.aprīlis. Laba diena labiem cilvēkiem, kad veiksme var uzsmaidīt gan darbā, gan mājās, gan veikalā. Tikai ar vienu 'bet': neriskējet un neiesaistieties avantūrās un šaubīgos darījumos. Tad gan gaidītās debesu manas vietā var dabūt spērienu pa pēcpusi. Jaunu darbu uzsākšanai nepiemērots laiks. Tāpat pievērsiet uzmanību savai veselbai un nervu sistēmai, jo spēki ir izsikuši un enerģija sarukusi. No traumām šodien jāsargā gan roku, gan kāju pirksti. Lai izdodas!

13.aprīlis. Trīspadsmitais un vēl piektdienai! Jūs domājat - būs traki? Nē, tieši otrādi, būs labi! Būdīt plānus un projektus! Gāziet kalnus (ja pietiek spēka)! Tikai dariet to līdz 'Čika' kunga vizītei, kas šodien būs no plkst. 14.27 līdz 24.00. Pačukstēšu, ka vakarpusē ieteicams vecāku apmeklējums vai randīš ar miloto, kas var sagādāt daudz patikamu brižu.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Pērk

Z.S "Strautiņi" iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspstrade.lv

SIA "LATVIJAS GALĀ" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlitēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA "CĒSU GALĀ KOMBINĀTS"
PAR AUGSTĀM CENĀM
IEPĒRK JAUNLOPUS un LIELLOPUS.
Tālr. 26185703, 25573447.

Z/S "Madera" iepērk **MĀJLOPUS.**
Labas cenas. Samaksa tūlitēja. Tālr. 26563019.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk **mājlopus.**
Augstas cenas. Samaksa tūlitēja. Svari. Tālr. 20207132.

Pērk visa veida mežus, cirsmas. Tālr. 26489727, 27270205.

Pērk meža īpašumus (1000 -15000 EUR/ha). Tālr. 25622269.

Pērk cirsmas izstrādei. Tālr. 25622269.

Nopirkšu vecu motociklu, kā arī rezerves daļas un dokumentus. Tālr. 27802708.

Pērk mežus, apaugumus. Samaksa tūlitēja. Tālr. 27295067.

Apsveikumi

Ar vēlējumu draudzīgu un gaišu
Es gribu Tevi jubilejā sveikt.
Lai dzīves dienas nepazītu raižu,
Lai dvēsele sirdsmierā gavilē.

Vissaulainākie sveicieni un veselības vēlējumi
Anitai Pakalnītei skaistajā dzīves jubilejā un
vārdadienā!

Līvia Krišjānos

Esi arvien ar dzīvi, ar vasaru kopā,
Ar vārdiem sēj prieku un dziesmā tam
uzziedēt ļauj.

Lai dvēselē Tavā kā latvisķa bišu stropā
Ir vienmēr tas medus, kas ikdienā spēku dod.
Miļi sveicam **Lūciju Kļavinu** Rīgā skaistajā jubilejā!
Vēlot veselību, laimi, dzīvesprieku un neizsīkstošu
enerģiju turpmākajos gados.

Māsu un brāļu ģimenes

Lai vienmēr gaišs Tavs skats,
Kaut arī sudrabā iemirdzas mats.
Sirdi vienmēr lai jaunība zied.
Bēdas un skumjas lai garām iet.

Sveicieni svētkos **Stepanam**
no Anitas ar ģimeni Rugājos

Pateicība

...Kāpēc vairot sāpes,
lai vairojas prieks...
(K.Skalbe)

No sirds pateicos maniem bijušajiem
audzēkniem, Balvu pamatskolas kolektīva
pārstāvjiem un muzeja darbiniekiem, kuri
atcerējās mani un sagādāja lielu prieku,
apsveicot skaistajā dzīves jubilejā! Lai viņiem visiem labi klājas!

CIRCENE

Pārdod

Pārdod bišu šūnas, 0,80 EUR/
gabala. Spietu keramos stropīpus,
bišu rāmišus. Tālr. 27087581.

Pārdod siena rulonus no šķūņa.
Tālr. 26473389.

Pārdod siena ruļļus. Tālr. 26605521.

Pārdod Volvo S60, 2.4, benzins,
2006.g., jaunas riepas un svaiga TA.
Tālr. 26399419.

Pārdod iekoptu, meliorētu dārzu,
600 m², Balvos, "Ezermalā 1" - 94,
slēgta teritorija.
Tālr. 28476518 (Ināra),
26050954 (Vladimirs).

Pārdod biohumusu, 50 litru maišs,
10 euro. Tālr. 29182207.

Pārdod 5m³ keramzita bloku.
Tālr. 26446285.

Pārdod vai maina malku pret veciem
motocikliem. Garās malkas
gabalošana, skaldīšana, izbraucot
pie klienta. Tālr. 26425960.

Vai abonēji

Vaduguni!

Laika zīmes

Kāds laiks šogad varētu būt aprīlī?

Ticējums par aprīli vēsta: ja Sulu mēnesī pērkons, būs silta vasara un bagāta riekstu raža. Ja aprīlī daudz ūdeņu, tad Mikelīs (29.septembris) - daudz alus (laba miežu raža) un kopumā auglis gads. Tāpat arī labs sēnu gads. Cits ticējums vēsta: ja aprīlis nav aukstāks par martu un siltāks par maiju un ja kalendārā pavasara otrs mēnesis sākas ar sniegu, tad tas beigies ar lapām. Savukārt, ja 1.aprīlī snieg, tad mēneša beigās bēriem lapiņas kā peļu austiņas... Jāliek aiz auss tautas gudrība, ka auksts marts paredz siltu maiju, bet silts marts - aukstu un putepainu aprīli. Ja piesauc aukstu martu, tad jāatceras, ka marta aukstums, kas kaķi iedzen aizkrāsnē, aprīlī to izvilks saulītē... Ziemeļvēji, kas bija puteņu mēnesī februārī, laikā ap Ūsiņu, Jurģi (23.aprīlis) var atnest siltu un jauku laiku. Šie un citi ticējumi tikai apstiprina aprīļa un pavasara mainīgo dabu.

Atbilstoši februāra un pavasara pirmā mēneša marta nozīmīgajām dienām, kopumā aprīlis temperatūru ziņā būs tuvu vidējiem mēneša rādījumiem, bet Latvijas austrumos ar noslieci uz siltāku. Dažādu nokrišņu sadalījums nevienmērīgs. Austrumlatvijā nokrišņu mazāk, tuvāk jūrai - vairāk. Sulu mēneša pirmajā pusē turpināsies lēna un vienmērīga mērena pavasara nostiprināšanās, kas līdz ar to mazinās lielu palu iespējamību mazajās upītēs.

Aprīļa pirmajā pusē laika apstākļi mainīgi. Dienās ap +5 - +8

grādiem. Uzspīdot saulītei, temperatūra var paaugstināties līdz plus +10 un vairāk grādiem. Naktis reizēm neliels sals līdz - 5 grādiem. Nokrišņi mēneša sākumā dažādi - gan lietus, gan slapjš sniegs, naktis arī neliels sniegs. Pēc 10.aprīļa un mēneša vidū vairāk vējainu dienu, vairāk nokrišņu un temperatūras dienās ap +10, +12 grādiem. Aprīļa otrajā pusē laika apstākļi mainīsies un kļūs siltāks. Ja laikā pirms Jurģiem (23. aprīlis) vēl dažviet iespējamas nakts salnas, tad pēc tam jau bez nakts salnām, nokrišņi islaicīgi un temperatūra dienā var pakāpties līdz +18 un +20 grādiem. Mēneša beigās silts lietus un iespējami arī pirmie pērkona negaisi, bet pēc tiem laiks kļūs vēsāks un vēlāk, jau maija sākumā, arī ievzieda vēsums...

Tālāk sekojošais maijs kopumā rādās būt silts, saulains un pārsvarā sauss, kad sagaidīsim arī vasarīgu laiku...

Pavasari vēlot, VILIS BUKŠS

Lai vieglāk kopt dārzu

Dobes mulcēšana pavasarī

Jauktā tipa dobes, kurās aug gan skujeņi, gan lapu krūmi, ziemcietes, sīpolpuķes un arī viengadīgās vasaras puķes, protams, ir krāšņākās, kas piesaista uzmanību. Tājā pašā laikā šādas dobes ir vissarežītākās kopšanā, jo katrai augu grupai ir savas prasības un nepieciešama sava pīeja. Bieži vien tieši jauktā tipa dobes paliek bez mulcēšanas.

Kaila zeme starp augiem ir neaizsargāta pret atmosfēras ietekmi. Saules stari to izkaltē, vējš aizpūš putekļos augsnēs virskārtu, lietus saārda tās drupaino struktūru, auglīgo zemes slāni pārvērš dubļos. Zem sakaltušas garozas zeme nespēj elpot, jo gaisa poras ir aizķepušas, ziemā sals iespiežas dziļi zemē un paralizē dzīvību. Savvaļā daba pati parūpējas par augsnēs aizsardzību - kādu iemeslu dēļ uzplēstājā vietā ātri saaug augi, ko dārzā sauktu par nezālēm. Tie brūci apsedz, tādējādi parūpējoties, lai netiktu izjaukta ekoloģiskā sistēma. Dārzā, lai dekoratīvie augi neieaugtu nezālēs un tomēr saglabātos augsnēs ekosistēma, tā ir jāmulcē.

Piemājas dārzā par visnoderīgāko un vienlaikus dekoratīvāko atzīta mehāniski attīrītā un atsījātā vidējās frakcijas (20–40 mm) priežu mizu mulča. Lielāka frakcija (30–80 mm) vairāk piemērota meža parkiem, ainavu parkiem lielās platībās. Savukārt mazākā frakcija (5–30 mm) noderīgāka nelielām dobēm ar maza izmēra augiem, kā arī dobēm, kas ierikotas smagākās mālsmilts augsnēs. Tāpat smalkā frakcija būs noderīga ziemiešu stādījumos kā pamats, vīrs kura plānā kārtā uzber vidējo frakciju, lai nebūtu krasas atšķirības starp stādījumu noformējumu.

Mulčas slāņa biezums

Lai mulča veiktu savu praktisko uzdevumu, nepieciešams vismaz 5 cm biezšs slānis, tomēr jāuzber vismaz 10 cm, jo pēc pirmajām pamatīgajām lietavām mulča nosēdīsies. Šāds mulčas biezums dos siltumu, kurā labi jūtas augsnēs sīkbūtnes. Vienlaikus saglabāsies arī augsnēs mitrums un irdenums, jo elastīgais paklājs mazinās lietusgāžu ārdošo spēku, filtrējot un sadalot ūdens masas. Par gaisa pieklūšanu augsnē rūpējas

mikroorganismi un sliekas, jo, mulčai lēni satrūdot, augste tiek bagātināta ar trūdvielām. Mikroorganismi zemē ražo ogļskābo gāzi, no turienes šī augiem nepieciešamā viela nokļūst

Darbi pirms mulcēšanas

Izgriež, kas pavasari griežams, novāc atmiruāas augu dalas, pa ziemu sanestos netirumus.

Uzrušina augsnī, iestrādājot minerālmēslus.

Ļauj uzdgīt nezālēm, kas sēklas izkaisīja iepriekšējā sezona, bet nepaspēja sadīgt, un tad izravēt dobi, vienlaikus to uzrušinot.

Mulču uzber pavasara beigās, kad augne labi iesilusi. Ja mulču uzber uz aukstas zemes, cieš siltummīlošie augi, jo mulča kavē augsnē uzsīšanu un veicina augsnēs sablivēšanos. Mulču neber uz sausas augsnēs - tā jālaista, lai vēlāk laistāmai ūdens vieglāk nokļūst līdz augu saknēm.

Nepieraš pie augu stumbriem. Mulču uzklāj vienmērīgi pa visu laukumu, taču to nedrīkst cieši pieraust augu stumbram, jo var veicināt pūšanu vai izsušanu.

Augiem ar ložņājošu sakņu sistēmu mulču uzber tik daudz, lai nepaliel kaila augne un jaunais asns var viegli izspraukties no zemes.

Mēslošana pēc mulcēšanas. Pavasari lielākajai daļai augu der kāds no kompleksajiem mēslojumiem ar palielinātu slāpekļa devu, kas jāizkaisa mitrā laikā vai uz mitra substrāta. Ja daba nepalidz, jānodrošina laistīšana, lai mēslojums ātrāk caur mulčas slāni nonāktu līdz augu saknēm.

Dārza darbu kalendārs aprīlī

P	30 Pilnmēness 03.58	Sk	2	M	9	A	16 Jauns mēness 457	V	23 Augošs mēness 046	L
O		Sk	3	Ü	10	V	17	24		
T		St	4	Z	11		18	25	J	
C		St	5	Z	12		19	26		
P		M	6	Z	13		20	27	Sv	
S	Pilnmēness no 31.marta	M	7	A	14		21	29	Vz	
Sv	1	Sv	8 Dilstošs mēness 10.17	A	15		22	29	Sk	

-nelabvēlīgs laiks dārza darbiem

-Lapu dienas

-Augļu dienas

-Sakņu dienas

-Ziedu dienas

Izmantoti materiāli: interneta portāli

Darbi aprīlī

Augļu dārzā:

- Veido augļu koku vainagus, pirms sāk cirkulēt sulas.
- Stāda augļu kokus un krūmus.
- Izgriež bojātos dzinumus avenēm.
- Pavairo ogu krūmus ar noliektēniem un koksainajiem spraudēniem.
- Stāda jaunos augļkociņus un ogulājus.
- Upēnēm nolasa un sadedzina pumpurus, kuros iemitinājušas ērces.
- Stāda košumkrūmus un dzīvžogu.
- Noņem un sadedzina vecās kukaiņu keramās jostas.

Košumdārzā:

- Apgrīz dzīvžogu, kamēr nav saplaukuši pumpuri.
- Mēneša beigās mežvīteņiem un rozēm noņem segumu.
- Sēj un mēslo zālienu, atjauno bojātās vietas.
- Apgrīz daudzgadīgās graudzāles.
- Gatavo dobes gladiolām, dālījām un citām sīpolpuķēm.
- Sēj viengadīgās puķes (klinīgerītes, magones, ešolcijas, rudzupuķes).
- Aprīļa beigās vasaras krizantēmas, kosmejas, klinīgerītes un puķzirnīšus stāda jau pastāvīgā vietā dobē.

Telpās:

- Pārstāda istabas puķes, mēslo telpaugs.
- Pavasara ģenerāltīrišanai piemērotas Dvīņu, Svaru un jo sevišķi Ķudensvīra dienas dilstoša Mēness laikā.
- Logus tirīsim gaisa (Ķudensvīrs, Dvīņi, Svari) un Uguns (Auns, Lauva, Strēlnieks) dienās.
- Ziemas apģērbu skapī liksim dilstoša Mēness dienās.

Sakņu dārzā:

- Pārrok komposta kaudzi.
- Aprīļa vidū diedzē kartupeļus sēklas laukam, kas jāstāda maija vidū.
- Sēj burkānus, dilles, redīsus, pētersīlus, kājus, var stādīt mārrutku saknes.
- Sēj brokoļus un viengadīgās puķes (klinīgerītes, magones, rudzupuķes u.c.).
- Mēneša vidū dārzā, ja laika apstākļi atļauj, sēj salātus un spinātus.
- Apkopj, mēslo zemenes, uzsien vīnogulājus.
- Mēneša beigās, ja laika apstākļi atļauj, stāda agros kartupeļus, sēj burkānus un pētersīlus.

Siltumnīcā:

- Neapkuriņāmās siltumnīcās sēj salātus, kastītēs sēj kāpostus, kolrābjus, ziedkāpostus.
- Sēj asteres, lauvītēs, samtenes.
- Sēj gurķus neapkuriņāmās siltumnīcās.
- Sēj kastītēs verbenas un citas vasaras puķes, ko audzē ar pārstādīšanu.
- Mēneša beigās sēj salātus, spinātus, lapu pētersīlus, kolrābjus, arī zālienu.
- Izpiķē kāpostu dēstus, kuriem jau ir pirmās īstās lapiņas.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāžu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju, pēc tam - viegli sagremojamu, liesu ēdienu - **15.**(23.20-24.00), **16.**(00.00-10.30), **22.**(19.20-24.00), **23.**(00.00-06.15), **29.**(22.00-24.00), **30.**(00.00-10.00) **aprīlī** un **7.**(22.35-24.00), **8.**(00.00-11.40) **maijā.**

Piemērotas dienas pirts un ķermēņa kopšanas procedūrām, masāzai - **12., 13., 21., 22., 29., 30.aprīli.**

Īstā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un frīzūra saglabātu formu - **23., 25., 26.aprīli.**

Diena, kas piemērota skaistumkopšanai - **27., 28.aprīli un 4., 5.maijā.**

Īstājā mēness cikla dienā veikta mājas tīrišana nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu, labāku enerģiju. Izmazgātā veļa ir tirāka - **12., 13.aprīli.**

Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri ļaujas un paļaujas uz to, ka viss notiek īstājā laikā un vietā - **25.aprīli.**

Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri notikumu gaitu ietekmē paši - **13.aprīli un 5.maijā.**

Mēness bez kurga - piemērots, lai pabeigtu iesākto, sakārtotu domas un atpūstos. Šajā periodā labāk nesākt neko jaunu, neparakstīt svarīgus līgumus, nesākt ārstēšanās kursu, jo rezultāts var nesniegt cerēto. **Aprīlis** - **11.**(17.56-21.39), **13.**(14.27-24.00), **14.**(00.00-06.25), **16.**(08.59-11.51), **18.**(01.05-15.02), **20.**(15.05-17.26), **22.**(17.58-20.09), **24.**(21.40-23.40), **26.**(12.49-24.00), **27.**(00.00-04.12), **29.**(08.32-10.11). **Maijā** - **1.**(05.56-18.19), **4.**(0

Dažādi

14.04.2018. plkst. 11.00
Balvu muižā, 56.kabinetā,
seminārs biškopjiem.

Tēma "APITERAPIJA". Lektori -
Ilona Radziņa un Jānis Šnikvalds.

Aprīļi veikalā "**MANS IMIDŽS**"
uzvalki par EUR 59,40

Organizē ekskursiju uz
BALTKRIEVIJU, 25.-27.maijs.
Tālr. 29107268.

Atrasts

Māju pagalmā, aiz "Smiltāja",
atrastas divas **ATSLĒGAS** ar
piekariņu. Zvanit 20263320.

Piedāvā darbu

Piedāvā darbu **CELTNIEKIEM** Rīgā.
Dzīvesvietu nodrošina.
Tālr. 20206048..

Piedāvā darbu **E KATEGORIJAS
ŠOFERIM** uz pašizgāzēja, ar
pieredzi uz **Volvo, Scania**.
Tālr. 29208179.

Līdzjūtības

Aiz ezera bērzi zaļos,
Zilos viršos bites dūks,
Draugu pulkā novakaros
Tavas mīlās balss mums trūks.

(O.Vācietis)

Lai klusa un patiesa līdzjūtība sāpu
bridi **dēliem Ruslanam un Ilvaram,**
viram Georgijam un pārējiem
tuvniekiem, vismilāko cilvēku -
ANITU DOĻUKU - pēkšni zaudējot.
Imants, Elma, Nauris, Intars

Tukšums, kāds bezgalīgs tukšums
Istabās apkārt nu valda.

Nav vairs kam labu rītu sacīt

Un nav vairs kas mājas gaida.

Kad pēkšni un negaidīti pārtrūcis
ANITAS dzīves pavediens, izsakām
vispatiesāko līdzjūtību **viram,**
dēliem un pārējiem
piederīgajiem.

Georgija Lazarenko un Liepiņu
ģimenes

Tālu gāju grūtu mūžu,
Daudz darbiņu padarīju;

Nu apsīka mani soļi

Baltā smilšu kalnīnā.

Izsakām dziļu līdzjūtību **Sergejam**
un **Aigaram**, vecmāmiņu
ŅINU ANDREJEVU Mūžības ceļā
pavadot.

Pētera, Leona, Ainas ģimenes, Vaļa

Apsedz, Dieveiņ, zvaigžņu segu,
Klāj mākoņu paladziņu,
Apklusoši mātes soļi,

Dzīves ceļu staigājot.

Mūsu patiesa līdzjūtība **dēla, meitas**
ģimenēm, mazbēriem,
ŅINU ANDREJEVU mūžības ceļā
pavadot.

Meža ielas 1.mājas iedzīvotāji
Bērzkalnē

Atvadu vārdi

Kas teicis – mana dzīve galā,
Tā zvaigznēs savu dziesmu dzied,
Tā skolas ceļos arvien tālāk iet...
Nu atmiņu takās preti es steigšu,
Ar Saulstaru smaidiņiem labdienu teikšu.
Klus iekārtot sniegspulksteniņu zvaniņiem, mūžībā
devusies ilggadējā Rekavas vidusskolas latviešu
valodas un literatūras skolotāja
HELĒNA KULŠA (dzimusi Makšāne)
(25.08.1925. - 05.04.2018.)

Skolotāja dzimusi Mednevas pagasta Aizpurvē 4 bērnu ģimenē. Tā kā bija vecākā no bērniem, visi lauku darbi bija viņas dzives ikdienā, taču bērniņas un jaunības dienu atmiņu mozaika – agrie ganu rīti, kartupeļu un siena talkas, malkas gādāšana – vienmēr bija viņas atmiņās. Skolotāja savos 92 gados bija brīnišķīga atmiņa – viņa atcerējās visu – bērniņu, jaunību, skolu un skolēnus.

Skolas gaitas uzsāka Viļakas pamatskolā, pēc tam mācības turpināja Viļakas ģimnāzijā, pēc kuras beigšanas devās uz Rīgas Pedagoģisko institūtu un vienlaikus strādāja Zaicevas pamatskolā.

Pēc skolas slēgšanas 1947. gadā Helēna ieradās Rekavas vidusskolā, kur nostrādāja 47 darba gadus. Jau strādājot Rekavā, pabeidza Daugavpils Pedagoģisko institūtu, iegūstot latviešu valodas un literatūras skolotājas kvalifikāciju.

Mācot dzimto valodu un literatūru, skolotāja mācīja ne tikai iemīlē Raini, bet arī dzivesprasmī. Joprojām daudzi skolēni atceras viņas noderīgos padomus un atzinības. Skolotāja bija zinoša, prasīga, vienmēr nosvērta. Rosināja paust savu viedokli, būt godīgiem pret sevi un ciekiem.

Vienmēr smaidīga, eleganta pašas tamborētajos kostīmos un kleitās, jo rokdarbi bija galvenais valasprieks, protams, ari grāmatas.

Skolotāja kopā ar vīru Stepanu izaudzinājusi dēlu Florianu un meitu Māru, taču galvenā viņas dzīves vērtība – mazmeitas Zane un Ieva, kurām viņa līdzdzīvoja visu laiku un arī lepojās ar viņu panākumiem un pārdzīvoja katru neveiksmi.

Kopš 2017.gada skolotājas dzīvesprieks un saulstariņš bija mazmazmeitiņa Jasmina.

Mēs, bijušie **koleģi, skolēni, kaimiņi, pieminam Skolotāju un visdzīlākajā cienā noliecam galvu viņas radošā mūža priekšā. Mūsu patiesa līdzjūtība visiem tuviniekim.**

REKAVAS VIDUSSKOLAS KOLEKTĪVS

Labi ir tad, ja, aizejot mūžības ceļā,
Pēdas vēl zied.
Labi ir tad, ja, mūžības saulei
norietot,
Siltums vēl paliek. (V.Kokle-Liņi)
Kas pa balto sniegspulkstenu ceļu
mūžībā jāpavada audzinātāja
HELĒNA KULŠA, mūsu līdzjūtības
vārdi sāpu bridi **meitai Mārai un**
dēlam Florianam ar ģimeni.
1989.gada izlaiduma absolventi

Aiz tevis paliks mājvieta, gudrību
krātuve,
Liepa, kas tikumu villaini klāj.
Aiz tevis paliks atmiņas, kas
milestībā degs
Ar asarām un klusumu, kad dzīmtā
zeme segs.
Sirsniņākā līdzjūtība **visiem**
tuvniekiem, mūsu kaimiņieni
HELĒNU KULŠU mūžības ceļā
pavadot.
"Gaismas" mājas iedzīvotāji

Paliek takas, kur bērniņā skrējām,
Paliek vārdi, ko izrunāt nepaspējām,
Skanēs vairs tikai atmiņu balss,
Klusos vakaros dvēselei sals.

Skumju un atvadu bridi mūsu
patiesa līdzjūtība **Juzefai Stepānei,**
brāli **KLEMENTU DRIČU** smiltājā
pavadot.
Krišjāņu skolas pedagogi
un darbinieki

Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepietrūkst;
Mīlas rokas ziedus noklās
Un tev vienmēr silti būs.

Skumju bridi esam kopā ar Juri
Jēgeru un pārējiem tuviniekim,
no **EDĪTES** uz mūžu atvadoties.

Darba kolēģi, Juris, Ināra, Velta

Gadi zūd un daudz ko līdzi aiznes,
Sāpes izplēn, sadzīst katra vāts,
Debess zilgmē dziest un irst pat
zvaigznes -
Gadiem pāri mīrdz tavs gaisums,
māt.
Mūsu patiesa līdzjūtība **Ligitai, Ilzei,**
Kristiānai un tuviniekim, māmiņu
EDĪTI JĒGERI aizsaulē pavadot.
Pansionātā mājas iedzīvotāji,
T.Kraukle

Var nemanot pienākt salna,
Kad ziedi kā sniegspārslas birst.
Nav sacīts, cik dzīve ir gara,
Tās pavediens pēkšni var iet.
Pavasara vēji atnesuši tumšo dienu,
kad jāatvadās no mūsu
klasesbiedra **GUNĀRA VĪKSNAS.**
Skumstam līdzi un izsakām līdzjūtību
viņa tuviniekim.
Baltinavas vidusskolas 1979.gada
absolventi

Lai sapnis baltais viņa dvēseli aījā,
Un klausīs miers ar saviem
spārniem sedz. (N.Kalna)
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Inārai**
Bobrovai ar ģimeni un
tuvniekiem, brāli **GUNĀRU** pāragri
zaudējot.
Kaimiņi: Dulberga, Vertinska,
Petrova, Kairiša, Nikulīni, Sirmači,
Stradi, Pušpuri

Ko mil, tas nevar pazust it nekur,
Sirds tūkstoši saitēm to pie sevis tur,
Pat tad, ja vairs tie mūžam
nesatiekas. (V.Rūja)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Inārai Bobrovai, BRĀLI mūžībā
pavadot.
Kolēģi Balvu Centrālajā bibliotēkā

Hokeja komandas biedri

Līdzjūtības

Pavasara vēji nopūta brāla dzīvības

sveci.

Nodzīsa liesma, kura vēl varēja

liesmot un degt.

Sāpu un skumju brīdi esam kopā ar

Ināru Bobrovu, brāli **GUNĀRU**

VĪKSNU mūžības ceļā pavadot.

Eugenija, Leontīne, Mārīte,

Mīrza, Nadežda, Rūta, Skaidrīte,

Vera, Zaiga

Kas smagāks vēl var būt,

Pa dzīves taku ejot,

Kā atdot zemei to,

Kas sirdij tuvs un dārgs. (I.Lasmanis)

Izsakām līdzjūtību **Ruditei Keišai**

un visiem pārējiem tuviniekim,

māsu **ANITU DOĻUKU** mūžībā

pavadot.

Kaimiņi: Valija, Jānis

Pārtrūka stīga, aplūska dzīsma,
Apdzīsa zvaigznes, saira sapņi...
Viss tas notika pēkšni un strauji,
Pielījis sāpu un asaru traucks.

(Z.Purvs)

Kad pēkšni pa mūžības ceļu
aizgājusi mūsu klasesbiedrene
ANITA DOĻUKA, negaidītājā sāpu
bridi skumstam kopā ar **viņas**
tuviniekim un izsakām visdzīlāko
līdzjūtību.

Bijušie klasesbiedri - Artis, Aiva,
Antra, Irīna, Ingrīda, Ruta, Valda,
Raimonds, Pēteris, bijusi
audzinātāja Gudļevska

Man dzīvē, māsiņ, pietrūks tevis,
Un ceļa nebūs, kurā tikties ļauts.
Tas gaišums, ko man dzīvē devi,
Ļaus tālāk iet un paveikt daudz.

Skumju un atvadu brīdi mūsu klusa
un patiesa līdzjūtību **Antonam**
Atpilim, mīlo **MĀSU** mūžības ceļā
pavadot.

Juganu ģimene

Uz spāniem dzērves nes jau
pavasari
Un piesaulē jau vizbulītes zied.
Un ir tik skumji – ir tik ļoti skumji,
Ka tieši tagad tev bij īaaiziet.
Ir smagi, bet jāāiztur!

Mūsu klusa, bet patiesa līdzjūtību
Georgijam, Ruslanam, Ilvaram un
piederīgajiem, pavadot mīlo sievu,
māmiņu **ANITU** kapu kalniņā.

Aruļu ģimene, Ina, Antra un

Aigars

Mums pietrūkst vienas dzērves
kāsi,
Kam gaiša mila krūtis rūgst,
To tikai pašas dzērves jūt-
Vēl vienai vajag kāsi būt.
No sejas vējš dzen rūgto lāsi,-
Mums pietrūkst vienas dzērves
kāsi...

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību
Georgijam, Ruslanam, Ilvaram un
pārējiem piederīgajiem, sievu,
māmiņu, meitu, māsu
ANITU DOĻUKU
kapu kalniņā pavadot.

Vectīlās pagasta pārvaldes
kolektīvs

Cik salts šis rīts, -
Klau, vēji staigā,
Un kaut kur aizgājusi
Mātes balss. (S.Sile)

Esam kopā ar bijušo **klasesbiedru**
Ilvaru un viņa tuviniekim,

māmiņu **ANITU DOĻUKU** pēkšni
zaudējot.

Jānis, Andrejs, Kristaps, Mārtiņš,
Kaspars, Austris, Nauris, Normunds